

PERTUNMAAN KUNTA

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS

VUODELTA 2019

SISÄLTÖ

1.	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
2.	KUNNAN HALLINTO	2
2.1.	KUNNAN ORGANISAATIO.....	2
2.2.	KUNNANVIRASTON HENKILÖKUNTA JA LAITOKSET.....	3-4
2.3.	KUNNANVALTUUSTON KOKOONPANO.....	5-6
2.4.	KUNNANHALLITUKSEN KOKOONPANO.....	7
3.	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	8
4.	PERTUNMAAN KUNNAN VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS.....	8
5.	PERTUNMAAN KUNNAN TOIMINNAN JA TALouden KEHITYS.....	9
5.1.	OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLE JA SEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN.....	9-11
5.2.	KUNNAN MUU TOIMINTA JA TALOUS.....	11
5.3.	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ.....	12
5.4.	YMPÄRISTÖTEKIJÄT.....	12
5.5.	KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN.....	13-14
5.6.	KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	14-23
6.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	24
6.1.	TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN HALLINTOKUNNITTAIN.....	24-47
6.2.	KÄYTTÖTALOUS- JA TUOSLASKELMAOSAN TOTEUMAVERTAILU.....	48-53
6.3.	INVESTOINTIEN TOTEUMAVERTAILU.....	54-60
6.4.	RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN.....	61
7.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	62

7.1. TULOSLASKELMA.....	62
7.2. RAHOITUSLASKELMA.....	63
7.3. TASE.....	64-65
7.4. KONSERNIN TULOSLASKELMA.....	66
7.5. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	67
7.6. KONSERNITASE.....	68-69
8. LIITETIEDOT.....	70-84
9. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	85
9.1. VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS.....	85-89
10. LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	90-91
11. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	92

Kunnanjohtajan katsaus

Pertunmaan kuntastrategia hyväksyttiin 2019. Tavoitteena on yritysystävällinen ja yhteisöllinen koko perheen Pertunmaa.

Lapset, nuoret ja lapsiperheet ovat ykkösasia kuntastrategiassa ja maksuton varhaiskasvatus sekä kuntalisä ovat toteutuneet strategian mukaisesti. Kuntastrategian tavoitteena on Suomen paras koulu. Olen seurannut läheltä koulua ja käyn koululla ruokailemassa maukasta lounasta. Yhtenäiskoulun ilmapiiri on hyvä, opettajat ja muu henkilökunta alansa osaajia. Koulun arki soljuu turvallisesti hyvissä ja ajanmukaisissa tiloissa joka mahdollistaa oppimisen ilon ja haasteet. Liikunta, nuorisotyö ja kulttuuri mahdollistavat omalta osaltaan mielekästä vapaa-aikaa ja tekemisen meininkiä.

Kuntastrategian Hyvinvointi ja osallisuus vahvistaa parhaimmillaan kaikkien asukkaiden terveitä elintapoja, liikuntaa ja harrastuksia. Itä-Hämeen kansanopisto tarjoaa vuosittain mielenkiintoisia kursseja. Pertunmaan kirjasto, osana Mikkelin seutua, on tärkeä osa kunnan toimintaa. Ilman kirjastoa ei voi elää. Kirjasto on myös monelle vapaa-ajanasukkaalle tärkeä paikka. Kisaranta tarjoaa mahdollisuuden monipuoliseen ryhmäliikuntaan ja mainiot ulkoilureitit Kuortin ja kirkonkylän välillä laavulla ja nuotiopaikalla tukevat omaehtoista hyvinvointia. Metsässä voi kuulla omat ajatukset. Toista ulkoilureittiä voi kävellä vaikka Mäntyharjulle asti. Kuntastrategian mukaisesti myös ikäihmiset on otettu huomioon mm. digitaalisten taitojen kehittämisessä, digikinkereiden järjestämisessä sekä maksuttoman uimahallin käyttömahdollisuuksissa yli 65-vuotiaille Heinolassa.

Kunnan työttömyysprosentti oli n.10. Työtä vailla olevilla on mahdollisuus saada asiointiapua kunnantalolla ja palkkatuki on mahdollistanut erilaisia työtehtäviä. Kunnassa on aktiivista yhdistystoimintaa. Kunta ja yhdistykset toteuttavat yhdessä erilaisia hankkeita. Kunnan tehtävä on toimia mahdollistajana kansalaisaktiivisuudelle.

Työ ja yrittäminen ovat kuntastrategian tärkeä osa. Kuortin yrityskeskittymä 5-tien varrella antaa mahdollisuuksia synnyttää työtä ja yrittämistä. Vuoden aikana on aktiivisesti pidetty yhteyttä alueen yrityksiin. Kunnan hankkeena on selvitetty biokaasun tuotantoa ja liikennekaasun jakelua Kuortissa. Vapaa-ajan asukkaat kuntalaisiksi – hankkeen perusta on rakennettu. Vapaa-ajanasukkaat ovat erittäin tärkeitä kunnalle.

Markkinointi on kunnan neljäs painopiste. Kunnan nettisivut uudistettiin. Monet paikalliset tapahtumat kuten torin toiminta, juhannusjuhlat ja Pertunpäivät kokoavat yhteen asukkaita ja vapaa-ajanasukkaita yhteisölliseen kohtaamiseen. Pertunmaan valtuuskunta on yksi tärkeä ikkuna ulospäin.

Kuntastrategian toteuttamisessa on vielä paljon tehtävää. Johdonmukaisella ja pitkäjänteisellä työllä ja yhteen hiileen puhaltamalla sekä yhdessä tekemällä on mahdollisuus nostaa Pertunmaa Suomen kartalle. Se vaatii kaikilta yhteisiä ponnistuksia. Hyvä ilmapiiri, ylpeys kunnasta ja toisten arvostaminen ovat omalta osaltaan avainsanoja myönteiseen kehitykseen.

Talous luo edellytykset kuntastrategian toteuttamiseen. Valitettavasti talous on laskukiidossa. Vuoden 2018 jatkoksi vuosi 2019 on merkittävästi alijäämäinen. Kunnan taloutta kurittaa erityisesti sote-kuntayhtymän Essoten kustannusten nousu ja niiden heijastuminen suoraan kunnan talouteen. Vuoden verotulot olivat talousarviota pienemmät. Valtionosuudet olivat sen sijaan arviota suuremmat, mutta eivät paikanneet reilun 1,2 miljoonan alijäämää.

Kunnan on tehtävä talouden tasapainotusohjelma.

Leena Ruotsalainen
Kunnanjohtaja

TOIMINTAKERTOMUS

2. KUNNAN HALLINTO

Kunnanvirastossa suoritetaan asioiden suunnitteluun, valmisteluun ja toimeenpanoon liittyviä toimisto- ja muita tehtäviä. Kunnanviraston päällikkönä toimii kunnanjohtaja, jonka apuna ovat hallinnonalojen osastopäälliköt. Kunnanjohtajalla on apuna kunnanviraston johtoryhmä, johon kuuluivat osastopäälliköt ja maaseutujohtaja. Johtoryhmää laajennettiin kunnanhallituksen päätöksellä 14.10.2019. Osastopäälliköiden lisäksi johtoryhmään valittiin varhaiskasvatuksen, ruokahuollon ja vapaa-aikatoimen esimiehet.

Kunnanvirastossa työskenteli kaikkiaan 18 virka- ja työsuhteista henkilöä.

2.1. KUNNAN ORGANISAATIO

KUNNAN PALKATUN HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2019

Toimintayksikkö	Vakinaiset	Määrä- aikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työl- listettyjä
Hallinto- ja talousosasto	8	0		8	8
Maaseututoimi	1			1	1
Sivisty- ja hyvinvointipalvelut	36	15		51	51
Tekninen osasto	13	2	2	17	15
Yhteensä	58	19	2	77	75

KUNNANVIRASTON ORGANISAATIO

2.2. KUNNANVIRASTON HENKILÖKUNTA JA LAITOKSET

Kunnanvirasto on avoinna ma-pe 9.00 - 15.00

Puh. (015) 770 241

www.pertunmaa.fi

Email keskustoimisto@pertunmaa.fi

Kunnanjohtaja Juha Torniainen

Hallinto- ja talousosasto

Maaseutujohtaja Erkki Ojala

Hallinto- ja palkkasihteeri Virpi Rosman

Kirjanpitäjä Kirsi Ojala

Toimistosihiteeri Aila Jaatinen

Toimistosihiteeri Sari Latvanen

Palvelusihiteeri Lea Mäkinen

Yleissihiteeri Carina Olenius

- määräaikainen 3.4. – 31.5.2019

Projektinvetäjä Esko Kilpinen

- määräaikainen 25.10.2018-30.6.2019

IT-suunnittelija Juha Pöysä 24.6.2019 alkaen

Toimistosihiteeri Mari Virtanen 1.8.2019 alkaen

Kansantalo

Päiväkoti

Perhepäivähoito

Ruokapalvelukeskus

Tekninen osasto

Tekninenjohtaja-rakennustarkastaja Matti Ratilainen

Vs. Tekninenjohtaja Jouni Huusari 2.12.2019 alkaen

Vs. Rakennustarkastaja Tapio Salomaa 4.10.2019 alkaen

Toimistosihiteeri Marja-Leena Laitinen

Kiinteistöhoitotoimi

Kiinteistöt

Siivoustoimi

Liikunta-alueet

- Urheilutalo Kisaranta

- Urheilukentät 3 kpl (kirkonkylä, Kuortti, Koirakivi)

- Pururadat 2 kpl (kirkonkylä ja Kuortti)

- Jääkiekkokaukalo 2 kpl (kirkonkylä, Kuortti)

- Luontopolku

- Moottorikelkkaura

Sivistysosasto

Sivistystoimenjohtaja-Rehtori Sari Mäkeläinen

Toimistosihteeri Salla Hutri

Vapaa-aikasihteeri Jaana Nummiranta

Nuoriso-ohjaaja/etsivä nuorisotyöntekijä Katriina Korpinen 31.1.2019 asti

Nuoriso-ohjaaja/etsivä nuorisotyöntekijä Anu Ihanajärvi 1.2.2019 alkaen

Liikunnanohjaaja Niina Arvonen 21.8.2019 alkaen työvapaalla

Liikunnanohjaaja Anni Manneri 12.8.2019 alkaen

Pääkirjasto ja Kuortin kirjasto

Peruskoulut

Pertunmaan yhtenäiskoulu

Kunnan hallinnossa tapahtui merkittäviä henkilöstömuutoksia. Kunnanjohtaja jäi loppuvuodesta lomalle ennen eläkkeelle jäämistä. Hänen tilallaan toimi vs. kunnanjohtaja ja valtuusto valitsi joulukuussa uuden kunnanjohtajan, jonka työt alkoivat vuoden 2020 puolella.

Maaseutujohtaja jäi eläkkeelle ja tekninen johtaja irtisanottiin. Teknisen johtajan tehtävään valittiin vs. tekninen johtaja. Pitkäaikaisen kirjanpitäjän rinnalle palkattiin toimistosihteeri. Hän perehtyy kirjanpitoon.

Henkilöstön keskiarvoikä oli 49 vuotta. Sairauspäiviä oli 14,84 mikä on alhaisempi kuin maassa keskimäärin (17 päivää). Keväällä 2019 käynnistettiin Työkykytalkoot-hanke, jonka tarkoituksena oli etsiä uusia ratkaisuja työkyvyn johtamiseen. Henkilöstö osallistui aktiivisesti hankkeeseen ja rahoitus saatiin Työsuojelurahastolta.

Työkyky-hankkeen tuloksena laajennettiin johtoryhmää, aloitettiin säännölliset virastopalaverit, otettiin kehityskeskustelulomake ja varhaisen tuen-malli käyttöön ja valmisteltiin Teams henkilöstön tiedotuskanavaksi. Lisäksi tavoitteena oli vahvistaa kuntastrategiaa suunnittelun pohjana sekä aloittaa vuoden 2021 toiminta- ja talouden suunnittelu kevään aikana

Henkilöstön palkat ja palkkiot olivat vuonna 2019 reilu 2,3 M€.

Kertomusvuodelta on laadittu erillinen henkilöstöraportti

2.3. KUNNANVALTUUSTO

Kunnan ylimpänä lakisääteisenä toimielimenä toimii kunnanvaltuusto. Valtuustolla on yleinen toimivalta päättää kunnan asukkaiden yhteisistä asioista. Kuntalain mukaan valtuustolla on kokonaisvastuu kunnan toiminnasta ja taloudesta. Se vastaa kunnan strategisesta päätöksenteon tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Kunnanvaltuuston jäsenmäärä on 17.

Puolueiden valtuustopaikat jakaantuvat seuraavasti:

		Miehet	Naiset
Keskusta	7	5	2
Kokoomus	2	2	-
Perussuomalaiset	3	3	-
Sitoutumattomat	5	3	2
Yhteensä	17	13	4

Vuonna 2019 kunnanvaltuusto kokoontui 7 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 67 pykälää.

KUNNANVALTUUSTO 1.6.2017-31.5.2021

Nimi	Osallistuminen kokouksiin	Puolue
Annukka Räisänen (pj)	7	KESK
Ahti Lehtinen (I vpj)	6	SIT
Kauko Luhtanen(II vpj)	6	KOK
Miia Hildén	7	SIT
Esko Kilpinen	7	KESK
- 18.2.2019 alkaen		
Jarmo Lahtinen	5	SIT
Markku Laine	7	PS
Jari Leppä	2	KESK
Jari Liukkonen	7	KESK
Raimo Mattila	6	KESK
Tuomas Paasonen	5	PS
Jouni Pekkonen	7	SIT
Lenita Pitkälä	6	SIT
Markku Pöyry	7	PS
Arsi Saarela	0	KESK
- 18.2.2019 saakka		
Risto Salminen	6	KESK
Jarkko Toivonen	5	KOK
Kirsi Vekkelä	7	KESK

KUNNANVALTUUSTON VARAJÄSENET

Nina Ruuth	0	PS
Outi Virtanen	2	PS
Ville Pippuri	0	PS
Esko Kilpinen	0	KESK
- 18.2.2019 asti		
Liisa Lehto	5	KESK
Jarkko Lunkka	0	KESK
Ari Lehtimäki	1	KESK
Arto Piira	0	KESK
Juha Hokkanen	1	KOK
Pertti Latvanen	0	KOK
Olavi Tolonen	3	SIT
Otso Paakkinen	0	SIT
Antti Pasanen	0	SIT
Aaro Nevala	0	SIT
Kirsi Kauhanen	0	SIT

2.4. KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa kunnanvaltuuston toimielimenä kunnan toiminta-ajatuksen mukaisesti. Lisäksi kunnanhallitus huolehtii kunnan suhteesta ympäröivään yhteiskuntaan kuntalaisten parasta ajatellen.

Kunnanhallitus valmistelee valtuuston käsiteltäväksi tulevat asiat sekä vastaa päätösten laillisuusvalvonnasta ja niiden täytäntöönpanosta. Kunnanhallituksen tehtäviin kuuluu myös kunnan edun valvominen sekä kunnan edustaminen eli puhevallan käyttäminen ja erilaisten oikeustoimien tekeminen kunnan puolesta. Yleensäkin kunnanhallituksen tehtäviin katsotaan kuuluvan kunnan toimintojen ja palvelujen kaikinpuolinen kehittäminen sekä elinkeinopoliitiikasta huolehtiminen.

Kunnanhallitukseen kuuluu seitsemän (7) jäsentä. Asioiden esittelijänä kokouksissa toimii kunnanjohtaja ja sihteerinä keskushallinnon toimistohenkilökunta. Kunnanhallituksen kokoukset pidettiin kuukauden 2. sekä tarvittaessa 4. maanantai. Vuoden 2019 aikana oli kokouksia yhteensä 18 ja niissä käsiteltiin 265 asiaa.

Kunnanhallituksen apuna Pertunmaalla toimii 3 lautakuntaa sekä keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta. Lisäksi kunnanhallitus on asettanut tilapäisiä tai pysyväisluonteisia tehtäviä varten toimikuntia.

KUNNANHALLITUS 1.6.2017-31.12.2019

Nimi	Osallistuminen kokouksiin	Puolue
Jari Liukkonen	18	KESK
(Arsi Saarela 18.2.19 saakk.)	0	KESK
(Ari Lehtimäki 18.2.19 alk)	0	KESK
Jouni Pekkonen (Ivpj)	18	SIT
(Kirsi Kauhanen)	0	SIT
Outi Virtanen (Ivpj)	18	PS
(Nina Ruuth)	0	PS
Raimo Mattila 31.5.19 saakk.	9	KESK
Esko Kilpinen 1.6.19 alk.	9	KESK
(Esko Kilpinen 31.5.19saakk)	0	KESK
(Raimo Mattila 1.6.19 alk.)	0	KESK
Lenita Pitkälä	15	SIT
(Jarmo Lahtinen)	2	SIT
Jarkko Toivonen	14	KOK
(Juha Hokkanen)	4	KOK
Kirsi Vekkelä	18	KESK
(Liisa Lehto)	0	KESK

3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Bruttokansantuotteen volyyymi kasvoi vuonna 2019 1,0 prosenttia. Käyvin hinnoin laskettuna bruttokansantuote oli 2,8 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuonna 2018.

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyyymi pieneni loka-joulukuussa neljä prosenttia vuodentakaisesta. Koko vuonna 2019 alkutuotanto väheni kaksi prosenttia.

Teollisuuden arvonlisäys kasvoi 1,2 prosenttia vuonna 2019. Metalliteollisuuden volyyymi kasvoi vuonna 2019 kaksi prosenttia ja kemianteollisuus kolme prosenttia. Metsäteollisuus supistui kaksi prosenttia sekä energia- ja vesihuolto yhden prosentin.

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden arvioidaan kasvaneen viisi prosenttia vuonna 2019. Koko vuonna 2019 rakentaminen väheni yhden prosentin ja palvelutoimialat kasvoivat 1,5 prosenttia. Yksityiset palvelut kasvoivat kaksi prosenttia. Eniten kasvoivat majoitus- ja ravitsemistoiminnan, informaation ja viestinnän sekä liike-elämän palveluiden toimialat.

Julkisyhteisöjen palvelut pysyivät vuoden 2018 tasolla. Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Kaikista vastoinkäymisistä huolimatta Suomi on maailman onnellisin maa – jo kolmannen kerran peräkkäin YK:n onnellisuusraportin mukaan. Tuloksissa painotetaan eri teemoja, kuten bruttokansantuotetta, vapautta ja sosiaaliturvaa.

4. PERTUNMAAN KUNNAN VÄESTÖ JA TYÖLLISYYS

Pertunmaalla oli vuoden 2019 lopussa asukkaita 1690. Asukasluku väheni edellisestä vuodesta 24 henkilöllä. Uusia pertunmaalaisia syntyi 9. Kunnan väestöllinen kehitys on erityisen haastavaa ja kuntastrategian tavoite asukasluku nousuun ei ole toteutunut. Ennusteiden mukaan vuonna 2019 asukasluvun ei pitänyt vielä laskea alle 1700. Väestöennusteen mukaan vähennys vuoteen 2040 tulee olemaan 19 %. Vapaa-ajan asukkaiden osuus koko väestöstä on 64 % ja vapaa-ajanasuntoja n. 1 750.

Avoimien työpaikkojen määrä on kehittynyt Etelä-Savossa myönteisesti. Etelä-Savon te-toimistossa oli joulukuussa 2019 avoinna lähes 2 300 työpaikkaa, mikä oli 37 % enemmän kuin vuosi aikaisempina vuonna.

Pertunmaan työttömyysaste oli joulukuussa 2019 10,1 %. Työvoima oli 684 henkilöä. Työttömyysaste on vuosien 2014–2019 välillä vaihdellut. Korkeimmillaan työttömyysaste on ollut vuonna 2015 13,7 % ja alhaisimmillaan vuonna 2018 9,2 %. Pitkäaikaistyöttömiä oli 19 ja nuoria alle 25-vuotiaita alle viisi. Kunnassa oli palkkatuettuja 6. Kunta maksaa ns. sakkomaksua 91 613 €.

Vuoden 2018 lopussa yhteistyö kuntouttavassa työtoiminnassa loppui Jokituvalle 31.12.2018. Essote jatkoi kuntouttavaa työtoimintaa Toimentuvalla.

Kunnan työllistävimmät alat ovat teollisuus, maa- ja metsätalous sekä sote-palvelut. Eniten työpaikkoja on menetetty tukku- ja vähittäiskaupassa ja hallinto- ja tukipalveluissa. Lisäksi rakentaminen on ollut viime vuosina vähistä. Uusia asuntoja on rakennettu vuosittain keskimäärin yksi ja lomarakennuksia keskimäärin kaksi.

5. PERTUNMAAN KUNNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS

5.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDELLA JA SEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Vuoden 2019 talousarviossa määriteltiin suunnittelukauden painopistealueet: 1. Elinkeinoelämän kehittäminen – ohjelmakauden rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen, 2. Palvelutuotannon keskeiset tavoitteet ja kehittämistarpeet – aktiivista palvelutuotannon uudelleen järjestelyä seutuyhteistyössä, 3. kunnan talous ja rakenteet – ylijäämäiset tilinpäätökset suunnitelmakauden aikana, johon päästään tiukalla raamibudjetilla ja noudattamalla talouskuria.

Kunnalle hyväksyttiin kertomusvuonna kuntastrategia.

Kunnan toiminta on edelleen monipuolista ja tärkeää alueen ihmisille. Yhtenäiskoulu, varhaiskasvatus, liikunta, kulttuuri, nuorisotyö, kirjasto sekä ympäristö- ja tekniset palvelut luovat edellytyksiä kuntastrategian toteuttamiselle sekä mahdollistaisivat uusien asukkaiden muuttamisen kuntaan sekä vapaa-ajan asukkaiden lisäämisen kauniiseen ja rauhalliseen luontoympäristöön. Kunnan toiminnan ja talouden vahvistaminen ja kehittäminen vaativat kaikilta toimijoilta yhteisen kokonaiskuvan ja vahvan yhteistyön.

Kunnan alueella, erityisesti Kuortissa, 5-tien varrella, yritystoiminta on ollut melko vakaata eikä yritystoiminnassa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Kertomusvuonna avattiin kunnan uudet nettisivut.

Kunnalla on monipuolista yhteistyötä seutukunnan kuntien kanssa. Kaikki Etelä-Savon kunnan painivat samojen ongelmien kanssa. Väestöllinen ja taloudellinen kehitys on kaikilla matalapaineessa. Yhteiset ulkopuolisella rahoituksella toteutettavat hankkeet ovat aina tervetulleita kehittämisen tueksi. Lisäksi kunnalla on mm. kirjaston sekä maaseutu- ja ympäristöpalvelujen osalta yhteinen toiminta-alue, jossa vastuukuntana on Mikkeli.

Kunnan taloudessa on tapahtunut dramaattinen muutos vuosien 2018–2019 aikana. Erityisesti sote-menojen kasvu on aiheuttanut merkittävät alijäämät kunnan talouteen. Vuonna 2018 alijäämää oli 1,3 M€ ja vuonna 2019 1,2 M€. Kumulatiivinen alijäämä kahdelta vuodelta on yhteensä 1 597 201,54 M€. Alijäämä on 945,21 €/per asukas.

Talousarviossa arvioitiin verotulojen osuus 6,1 M€. Verotulojen toteuma oli lähes 5,9 M€. Verotuloja saatiin arvioitua vähemmän 210 000 € eli -3,4 %. Myönteisenä merkinä voidaan pitää sitä, että verotulojen osuus verrattuna vuoteen 2018 oli 7,4 % suurempi.

Verotulot v. 2014 – 2019

1 000 €	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kunnantulovero	4 087	4 103	4 056	4 126	3 876	4 212
Yhteisövero	652	780	734	841	795	848
Kiinteistövero	828	818	836	813	824	834
Koiravero	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	5 567	5 701	5 626	5 780	5 495	5 894

Valtionosuuksien kehitys v. 2014 – 2019

Valtionosuudet nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 133 635 €. Kokonaisuudessaan valtionosuudet olivat kertomusvuonna reilu 5,9 M€.

1 000 €	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Valtionosuudet	6 233	6 109	6 301	6 163	5 823	5 956

Vuoden 2019 aikana kunta ei kärsinyt takaustappioita. Investointimenot vuonna 2019 olivat 142 762,48 euroa.

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan ansiotuloveroprosentti oli 21,5, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,0, vakituisten asunnon veroprosentti 0,60 ja muiden kuin vakituisten asuntojen veroprosentti 1,2.

Talousarvioon verrattuna käyttötalouden toimintatuotot kasvoivat lähes 240 000 €. Erityisesti kasvua toivat tuet ja avustukset, pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja muut toimintatuotot.

Käyttötaloudessa alitettiin henkilöstö palkat ja palkkiot lähes 13 000 €. Henkilöstösivukulut, erityisesti eläkemaksut, olivat lähes 45 000 € korkeammat kuin oli arvioitu.

Asiakaspalvelujen ostot kasvoivat käyttötaloudessa lähes 390 000 €. Erityisesti asiakaspalveluostot kuntayhtymältä (Essote) olivat talousarvioon verrattuna lähes 200 000 € suuremmat ja asiakaspalvelujen ostot valtiolta lähes 55 000 € suuremmat. Muista ostopalveluista talousarviota suuremmat olivat ICT-palvelut, puhtaanapitopalvelut, rakennusten kunnossapito, puunkorjuupalvelut, koneiden ja laitteiden kunnossapito sekä kuljetukset.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat talousarviota suuremmat lähes 58 000 €. Toimisto- ja koulutarvikkeet, sähkö ja muu materiaali muodostivat suurimmat nousut. Samaan aikaan talousarviovertailussa alittuivat elintarvikkeet ja kalusto.

Kokonaisuudessaan vuoden 2019 alijäämä 1 205 982,14 muodostuu käyttötalouden alijäämästä 510 533,91 € sekä poistoista ja arvonalennuksista 691 448,23 €. Vuoden 2019 talousarviolaskelmissa tilikauden tulokseksi arvioitiin alijäämää 101 020 €.

Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Tilikauden 2019 tulos osoittaa alijäämää 1 201 982 €. Kunnanhallitus esittää, että tilikauden tulos - 1 201 982 € lisätään omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.

Tietoturva ja -suoja

EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (GDPR) on sovellettu 25.5.2018 alkaen. Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka on hyväksytty kunnanhallituksessa 7.12.2018. Tietosuoja laki astui voimaan 2019. Keskeistä tietosuoja-asetuksessa on mm. henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuuden painottaminen, kerättävien henkilötietojen minimointi ja niiden virheettömyys sekä avoimen informoinnin lisääminen. Palveluiden käyttäjien yksityisyyden ja oikeusturvan kannalta on tärkeää, että kunta käsittelee henkilötietoja asianmukaisesti ja lain vaatimalla tavalla. Pertunmaan palveluissa asiakkaan henkilötietoja käsitellään vain palvelun edellyttämässä laajuudessa ja vain kustakin palvelusta säädetyn erityislain mukaisesti, tai joissakin tapauksissa henkilön nimenomaisella suostumuksella. Pertunmaan kunta ei kerää henkilötietoja kaupallisiin tarkoituksiin. Pertunmaalla toimii vuonna 2018 perustettu tietosuojatyöryhmä, jonka tehtävänä on koordinoita tietosuoja ja -turva asioita. Työryhmässä on keskeiset palvelualueet ja valvontatyön päävastuu kuuluu palvelualueiden johdolle ja muulle esimiestasolle. Mikkelin kaupungilla on tietosuojavastaava, joka toimii sopimuskuntien tietosuojavastaavana. Kunnan henkilöstölle on järjestetty koulutusta yleisestä tietoturvasta, tietosuojasta, tietojen julkisuudesta ja salassapidosta sekä henkilöstön tietoturvallisesta toiminnasta, tilojen ja tietojen suojaamisesta ja tietoturvasta sosiaalisessa mediassa. Tietoturva- ja suoja-asiat ovat jatkuvan tarkastelun ja kehittämistyön kohteena. Johdon ja henkilöstön tietotaitoa em. asioissa pidetään jatkuvasti yllä. Tietosuojatyöryhmä on pysyvä. Vuoden aikana on karotettu vastuulliset rekisterinpitäjät henkilörekistereistä, tietoselosteet ovat kunnan julkisella www-sivustolla ja sisäiseen käyttöön tarkoitettua ohjeistusta kehitetään edelleen.

5.2. KUNNAN MUU TOIMINTA JA TALOUS

Vuonna 2019 kunta otti lainaa 800 000 €. Lainaa oli vuoden lopussa reilu 7,5 M€. Lainasta lyhytaikaista on reilu 1,1 M€ ja pitkäaikaista reilu 6,3 M€. Lainaa on asukasta kohden 4 436,63 €. Tilikauden 2019 investointimenot olivat 142 762,48 €. Kunta ei kärsinyt takaustappioita. Kuntaan valmistui palvelukylä, joka keskittää kunnan ikäihmisten palvelut samaan pihapiiriin. Palvelukylä Leppälän rakentamisesta vastasi Tukikoti ry ja se valmistui 1.12.2019. Palvelukylää rahoitettiin osaltaan kunnan saamista Tuovi Rinteen perintövaroista. Leppälässä on 12 33 m² tupakeittiö-asuntoa, kerhotila, saunaosasto sekä Essoten toimistotilat. Alueella toimii vuokralaisena 7-paikkainen ammatillinen Perhekoti Honkala. Vapaa-ajan asunnoista vakituisiksi asunnoiksi – hanke päättyi Päijänne-Leader ry:n rahoituksella ja hankkeesta laadittiin loppuraportti. Hankkeen tuloksena 30 vapaa-ajan kiinteistön omistajaa oli kiinnostunut tekemään muutoksia, joista yksittäiset vapaa-ajanasukkaat olivat eri tavoin ja muodoin valmiit muutoksiin. Hankkeen aikana katselmuksia suoritettiin 28 kiinteistöllä. Hanke onnistui ja tulokset ovat hyviä ja luovat edellytykset jatkotoimille.

5.3. ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ

Vuoden 2019 talousarviota ja toimintasuunnitelmaa rakennettaessa arvioitiin kolme riskiä:

1. Sosiaali- ja terveystalouden (Essote) merkittävä nousu on kunnan suurin taloudellinen riski. Vuoden 2019 valtuuston hyväksymään talousarvioon budjetoitiin reilu 7,1 M€. Kesken talousarviovuoden jouduttiin valtuustossa hyväksymään lisätalousarvio sote-kustannuksiin 700 000 €. Essoten lisälasaku oli 660 550 € ja kunnan osuus erikoissairaanhoidon alijäämästä 66 203,80 €. Kokonaisuudessaan asiakaspalvelut kuntayhtymältä olivat 8 045 289,43. Talousarvioon verrattuna kustannukset olivat 196 029,43 € suuremmat.

Essoten kyky huolehtia kustannusten kasvusta ja toiminnan tehostamisesta eivät ole toteutuneet. Kaikki Essoten omistamat kunnat ovat joutuneet taloudelliseen kriisiin. Essoten ja kuntien välinen vuoropuhelu ei ole toiminut parhaalla mahdollisella tavalla ja luottamus on heikentynyt. Luonnollisesti on selvää, että väestörakenteen voimakas muutos, ikääntyneiden määrän suhteellisen osuuden kasvu ja asukasmäärän vähentyminen vaikuttavat soten kustannusrakenteeseen. Vuoropuhelun puute on aiheuttanut sen, että yleinen tiedottaminen sekä lukujen taakse kätkeytyvät kustannukset eivät avaudu kuntien viranhaltijoille ja päätöksentekijöille tarpeeksi selkeästi.

2. Poikkeuksellisista sääolosuhteista johtuvat vahinkoriskit ja sähkökatkokset luultavasti lisääntyvät. Sähkökatkosten osalta on luotu varajärjestelmä. Vuoden 2019 aikana ei ollut suurempia sääolosuhteista johtuvia riskejä. Poikkeusolojen johtoryhmä ei ole laatinut valmiussuunnitelmaa. Vakuutukset ovat ajan tasalla.

3. Korkojen nousu on merkittävä rahoitusriski, koska kunnalla on suuri lainamäärä. Toistaiseksi korkotason nousu ei ole ollut kovin iso.

Vuoden 2019 riskeissä ei ollut mainintaan väestökehityksestä. Yksi suurimmista riskeistä kokonaisuudessaan on kunnan mahdollisuudet vastata asukkaiden, vapaa-ajanasukkaiden, yritysten ja eri yhteisöjen tarpeisiin ja toiveisiin. Kunnan tilanne on erittäin vaikeaa asukasmäärän vähenemisen ja ikärakenteen muutosten näkökulmista.

Yksi maailmanlaajuisista riskeistä on erilaiset virusepidemiat, joihin kunnan on syytä varautua henkisesti ja fyysisesti. Henkisesti on oltava tietoisia kyseisestä riskistä sekä päätöksenteon, henkilöstön että alueen asukkaiden näkökulmista. Fyysisesti on varauduttava erilaisiin toimenpitein mm. terveydenhuollossa, riskiryhmien tukemisessa ja suojaruokatuksissa sekä kyettävä huolehtimaan viestinnästä monin muodoin. Virusepidemiat ilmaantuvat voimakkuudeltaan eri tavoin noin 6-10 vuoden välein.

Toistaiseksi kunnan toiminta ja palvelut ovat monipuolisia, mutta taloudelliset edellytykset pitää yllä nykyistä palvelurakennetta ovat vaikeat. Samalla kunnan visiona on Koko perheen Pertunmaa – yhteisöllinen ja yritysystävällinen PISTE ja tavoitteena on asukasluku nousuun. Kahden erilaisen näkökulman, talouden todellisuuden ja toiminnan tavoitteellisuuden välille syntyy vahva ristiriita. Kunnan tilannetta on ratkottava yhteistyössä, yhteisymmärryksessä sekä uusia toimintatapoja kehittämällä ja toimintakulttuuria muuttamalla.

5.4. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Kunnan ympäristöasioissa ei ole tilivuonna tullut suuria muutoksia. Vesi- ja jätevesilaitos ovat toimineet moitteettomasti. Metsäomaisuutta on hoidettu yhteiskunnan suositusten mukaisesti. Jätehuolto on jatkunut sopimuksen mukaisesti eri jätelajikkeita lajitellen.

Kuortin alueelle on suunnitteilla biokaasun tuotantoa. Kunta on omilla toimillaan pyrkinyt mahdollistamaan tämän toiminnan aloittamisen.

Kirkonkylällä toimivat kaksi yksityistä kaukolämpölaitosta käyttävät polttoaineenaan kotimaista, pääosin paikallista metsähaketta.

5.5. KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Kunnassa noudatetaan valtuuston vuonna 2009 hyväksymiä sisäisen valvonnan ohjeita, joissa määritellään sisäisen valvonnan toteutus ja vastuut kunnan organisaatiossa. Valvontaa on noudatettu toimintavuoden aikana ohjeen mukaisesti.

Riskien hallinnan kartoitus on laadittu vuonna 2012. Kunnanhallitus vastaa riskien hallinnan järjestämisestä kokonaisuudessaan ja hallintokunnat järjestävät sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan omalla vastuualueellaan.

Hallinto- ja talousosaston osalta kunnanhallitus on nimennyt rahavarojen ja asiakirjojen tarkastajat. Tarkastajien tehtävänä on tarkastaa pankkitilien varat sekä halussa olevat arvopaperit ja vakuudet. Virastotalon irtaimiston nimetyt tarkastajat ovat vastanneet irtaimiston tarkastamisesta. Talousarvion toteutumisesta on raportoitu kunnanhallitukselle kolme kertaa vuoden aikana ja kunnanvaltuustolle puolivuositain.

Kunnan sisäinen valvonta ja tarkastus ovat olleet systemaattista ja jatkuvaa toimintaa. Vuoden 2009 sisäisen valvonnan ja vuoden 2012 riskien hallinnan kartoitus on syytä tulevana vuonna tarkistaa ja päivittää sisältöjen osalta.

Sivistysosaston säännöt pohjautuvat pääosin kunnallisiin hallintolakeihin ja osaston eri osa-alueiden omiin lakeihin kuten perusopetuslakiin, lakiin varhaiskasvatuksesta, lastensuojelulakiin ja nuorisolaikiin. Toiminnassa on kiinnitettävä huomiota muuttuviin säädöksiin ja valtakunnallisiin ohjeistuksiin. Kunnan järjestämä toimintaa on muunnettava annettujen ohjeiden mukaisesti. Muutokset läpikäydään henkilöstön kanssa mm. YS-tunneilla ja niistä tiedotetaan ilmoitustaululla sekä kouluilla olevalla Wilma-ohjelmalla. Säännösten ja määräysten noudattamista on valvottu päivittäisessä työssä ja havaittuihin ongelmiin on puututtu heti ongelmien tultua havaituksi.

Toiminnan taloudellisuuteen ja tuloksellisuuteen kiinnitetään jatkuvasti huomiota niin hankintojen kuin myös toimintojen osalta. Valinnoissa pyritään löytämään kokonaistaloudelliset ratkaisumallit. Talousarvion toteumaa seurataan toimipisteittäin ja sivistys- ja hyvinvointilautakunta seuraa toteumaa neljännesvuositain kokouksissaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä opetushallituksen että AVI:n tarjoamia hankkeita tarkastellaan paikallisen toteutumismahdollisuuden kautta. Hankerahoituksella on voitu kehittää toimintaa vuosien aikana monipuolisesti. Hankkeiden valvonta tapahtuu lopullisesti rahoittajan toimesta, mutta toiminnan oikea toteutus valvotaan paikallisesti.

Riskienhallinnassa korostuu erilaisten turvallisuusriskien minimointi, jotka edellyttävät suunnitelmallista toimintaa. Valvontaa ja turvallista toimintaa edistävät asian- ja ajanmukaiset suunnitelmat. Turvallisuuksuunnitelmat ja kriisisuunnitelmat läpikäydään säännöllisesti ja niitä päivitetään tarvittaessa, viimeisimmät päivitykset on tehty syksyn 2019 aikana. Koulutoimeen on laadittu keväällä 2016 kuljetussuunnitelma, joka osaltaan edistää turvallista liikennekäyttäytymistä. Suunnitelmat ovat henkilökunnalle helposti saatavilla ja siten ohjeet kerrattavissa. Pelastusharjoitukset läpikäydään kouluilla vuosittain yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa. Riskien hallinnassa merkittävässä roolissa on riittävän valvonnan järjestäminen, niin sisätiloissa kuin myös ulkoilualueilla. Toimivat ja selkeät järjestysäännöt ohjaavat valvontaa ja turvallisuuden huomioimista. Henkistä turvallisuutta huomioidaan mm. kiusaamiseen ja

ahdisteluun kohdennetulla suunnitelmalla opetussuunnitelmassa. Henkilökunnan ensiapu- ja pelastustaitoja on ylläpidettävä säännöllisesti koulutuksen avulla.

Riskienhallintaan kuuluu myös tilojen kunnossapito ja niissä havaittujen korjaustarpeiden välitön ilmoittaminen kunnostusta varten. Tilojen mahdollisista riskitekijöistä ilmoitetaan välittömästi tekniseen toimeen, riskeistä tiedotetaan myös koulun henkilökunnalle ja estetään esim. rikkoutuneen laitteen käyttö. Erityistä huomiota on kiinnitettävä lasten ulkoilu- ja liikuntavälineistöön sekä kyseisiin alueisiin kuten koulujen ja varhaiskasvatuksen piha-alueisiin ja leikkitelineisiin. Erityisen riskialttiita luokkatiloja ovat fysiikka - kemian luokkatila sekä kotitalouden, liikunnan ja teknisen työn tilat. Kyseisten tilojen turvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota riskien huomioimisessa. Tiloissa on oltava lain mukaiset ensiapu- ja pelastusmerkinnät. Ennakointi ja ohjeiden mukainen toiminta ovat riskien hallinnassa tärkeässä roolissa niin liikuntatunneilla kuin myös retkillä ja erilaisissa siirtymissä esim. liikuntatunneille. Omaisuuden hallinnassa on huomioitu riittävä tilojen ja laitteiden huolto sekä valvonta. Omaisuuden hallinnassa on merkittävässä roolissa myös tavaroiden huolellinen säilytys ja oikea käyttö sekä tilojen lukitseminen käytön jälkeen. Omaisuuden hallinta on keskitetty pääosin sivistystoimenjohtaja-rehtorin, rehtorin ja varhaiskasvatuksen esimiehen vastuulle, jotka valvovat kiinteistöissä olevaa omaisuutta ja sen kuntoa. Sivistys- ja hyvinvointiosastolla omaisuuden valvontaan kuuluu myös säännölliset irtaimiston tarkastamiset, jonka suorittavat lautakunnan jäsenet (2 jäsentä/ kiinteistö).

Teknisen toimen viranomaispäätökset perustuvat voimassa olevaan lainsäädäntöön sekä kunnan hallintosääntöön, rakennusvalvonnan osalta maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä kunnan omaan ohjeistukseen ja kaavamääräyksiin.

Omaisuuden hallinta on keskitetty teknisen johtajan vastuulle. Kaikista kunnan omistamista rivitalokohteista teetettiin kuntoarviot, joiden perusteella tullaan tekemään jatkossa päätöksiä ko. kohteiden kunnostuksesta ja mahdollisesta purkamisesta ja myymisestä.

Tarkastuslautakunta arvioi toimintaa arviointikertomuksessa.

5.6. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Kunnan konserniohjeet ovat vuodelta 2011. Konserniohjeilla pyritään yhtenäistämään yhteisöjen ohjausta ja lisäämään toiminnan läpinäkyvyyttä sekä tehostamaan tiedon kulkua. Kunnanvaltuusto hyväksyy konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet ja kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnon ja talouden koordinoinnista. Kuntakonserniin kuuluvan tytäryhtiön hallituksen tai sitä vastaavan toimielimen velvollisuuksiin kuuluu antaa kunnanhallitukselle tarvittavat tiedot kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen.

Tiedonkulku ja toiminnan arviointi tunnuslukujen pohjalta on kertomusvuonna ollut kunnanhallituksen mukaan riittävää ja avointa. Kunnanhallituksella on edustajansa tytäryhteisöjen hallinnossa. Keskitettyjä konsernitoimintoja ja palveluja ei ole käytetty. Riskienkartoituksen ja riskienhallinnan ja niiden vaakuuttamisen huolehtivat tytäryhteisöt itsenäisesti.

Kertomusvuonna tavoitteena oli Itä-Suomen päihdehuollon kuntatyhmän purku. Kuntayhtymällä oli valmius tuoda loppuselvitys kuntien päätöksentekoon alkuvuodesta 2020. Lokakuussa 2019 kuntayhtymä sai kolmen kaupungin taloudelliset korvausvaatimukset koskien aikaisempia peruspääomanpalautuksia. Yhtymähallitus totesi, ettei vaatimukselle ole perusteita. Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupungit ovat vieneet asian hallinto-oikeuteen. Purkutyö on viivästynyt ja epävarmuus asian osalta jatkuu. Vuoden 2019 kuntayhtymän toimintakulut olivat 558 457 €.

Kertomusvuonna ja tulevassa konsernin kehityksessä huonokuntoiset asunnot aiheuttavat ongelmia. Lisäksi ongelmana ovat tyhjät asunnot.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2019	2018
Toimintatuotot / Tulot	1 769 059,48	1 913 521,66
Valmistus omaan käyttöön	17 839,49	36 298,33
Toimintakulut / Menot	-14 210 582,35	-13 903 757,59
Toimintakate / Jäämä	-12 423 683,38	-11 953 937,60
Verotulot	5 893 871,30	5 495 042,21
Valtionosuudet	5 956 186,00	5 822 551,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 718,98	1 921,24
Muut rahoitustuotot	92 030,71	64 029,42
Korkokulut	-33 624,73	-33 298,28
Muut rahoituskulut	-32,79	-32 975,25
Vuosikate	-510 533,91	-636 667,26
Poistot ja arvonalenemiset	-691 448,23	-713 018,81
Tilikauden tulos	-1 201 982,14	-1 349 686,07
Tilikauden ylijäämä /alijäämä	-1 201 982,14	-1 349 686,07

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut %	12,46	13,80
Vuosikate / poistot, %	73,84	89,29
Vuosikate, euroa / asukas	-302,09	-371,45
Asukasluku 31.12.	1690	1714

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * toimintatuotot / (toimintakulut - valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * vuosikate / poistot ja arvonalentumiset

Vuosikate euroa / asukas

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-510 533,91	-636 667,26
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	12 263,42	
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-142 762,48	-316 583,54
Rahoitusosuudet investointeihin		33 340,00
Pysyvien vastaavien hyöd.luov.tulot	68 200,00	9 843,68
Toiminnan ja investointien rahavirta	-572 832,97	-910 067,12
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	3 000,00	38 438,41
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-379 586,68	-361 184,68
Lyhytaikaisten lainojen muutos	800 000,00	
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	319 646,50	412 420,58
Rahoituksen rahavirta	743 059,82	589 674,31
Rahavarojen muutos	170 226,85	-320 392,81
Rahavarat 31.12.	1 185 256,20	1 015 029,35
Rahavarat 1.1.	1 015 029,35	1 335 422,16

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	-1 929 475,07	-2 054 282,67
Investointien tulorahoitus, %	-357,61	-224,78
Lainanhoitokate	1,38	1,53
Kassan riittävyys, pv	29,33	25,31
Asukasmäärä	1690	1714

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 364 pv x rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
	2019	2018		2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT	11 370 879,08	11 936 824,45	OMA PÄÄOMA	3 839 701,19	5 041 683,33
Aineettomat hyödykkeet	65 187,96	99 199,32	Peruspääoma	5437102,73	5 437 102,73
Muut pitkävaikutteiset menot	65 187,96	99 199,32	Edellisen tilik:n yli-/alijäämä	-395419,4	954 266,67
Aineelliset hyödykkeet	9 878 668,52	10 407 602,53	Tilikauden yli-/alijäämä	-1201982,14	-1 349 686,07
Maa- ja vesialueet	1 194 439,92	1 208 699,54			
Rakennukset	6 425 608,42	6 672 964,68	PAKOLLISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 159 832,23	2 395 083,72	Muut pakolliset varaukset	66 203,80	
Koneet ja kalusto	98 787,95	130 854,59			
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 937 727,80	3 021 877,47
			Lahjoitusrahastojen pääomat	2 937 727,80	3 021 877,47
Sijoitukset	1 427 022,60	1 430 022,60	VIERAS PÄÄOMA	9 483 285,49	8 826 005,56
Osakkeet ja osuudet	1 039 087,52	1 039 087,52	Pitkäaikainen	6 318 314,83	6 692 387,21
Muut lainasaamiset	220 659,98	223 659,98	Lainat rah. -ja vak.laitoksilta	6 071 686,28	6 451 272,96
Muut saamiset	167 275,10	167 275,10	Lainat muilta lainanantajilta		
			Liittymismaksut ja muut velat	246 628,55	241 114,25
TOIMEKSIANT.ERITYISKAT	2 938 124,31	3 021 877,47	Lyhytaikainen	3 164 970,66	2 133 618,35
Toimeksiantojen varat	2 938 124,31	3 021 877,47	Lainat rah. - ja vak.laitoksilta	1 179 586,68	379 586,68
			Lainat muilta luotonantajilta		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 017 914,89	1 930 864,44	Saadut ennakot	12 500,00	10 139,68
Vaihto-omaisuus	10 583,43	10 840,59	Ostovelat	856 658,87	507 220,97
			Muut velat	56 289,14	162 727,98
Saamiset	822 075,26	904 994,50	Siirtovelat	1 059 935,97	1 073 943,04
Pitkäaikaiset saamiset	508 826,30	497 136,70			
Myyntisaamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 326 918,28	16 889 566,36
Lainasaamiset	508 826,30	497 136,70			
Muut saamiset			TASEEN TUNNUSLUVUT		
Lyhytaikaiset saamiset	313 248,96	407 857,80	Omavaraisuusaste, %	23,54	29,87
Myyntisaamiset	114 198,80	133 597,79	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	69,54	66,63
Lainasaamiset	63 310,00	24 925,50	Velat ja vastuut % käyttötuloista	70,57	68,03
Muut saamiset	23 175,16	131 876,56	Kertynyt yli- / alijäämä	-1 597 401,54	-395 419,40
Siirtosaamiset	112 565,00	117 457,95	Kertynyt yli- /alijäämä, € / asukas	-945,21	-230,70
			Lainakanta 31.12.	7 251 272,96	6 830 859,64
Rahoitusarvopaperit	108 703,03	102 129,03	Lainakanta 31.12. €/asukas	4 290,69	3 985,33
Osakkeet ja osuudet	108 703,03	102 129,03	Lainat ja vastuut, 31.12.	7 365 085,43	6 992 903,79
			Lainat ja vastuut, €/asukas	4 358,04	4 079,87
Rahat ja pankkisaamiset	1 076 553,17	912 900,32	Lainasamiset	220 659,98	223 659,98
			Asukasmäärä	1690	1 714
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 326 918,28	16 889 566,36			

Omavaraisuusaste % = 100*(oma pääoma + poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (koko pääoma-saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = 100*(vieras pääoma - saadut ennakot) / käyttötulot

Lainakanta 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

Lainasaamiset = sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vastuut 31.12. = vieras pääoma - (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut

KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 769 059,48	Toimintakulut	14 144 378,55
Verotulot	5 893 871,30	- valmistus omaan käyttöön	-17 839,49
Valtionosuudet	5 956 186,00	Korkokulut	33 624,73
Korkotuotot	4 718,98	Muut rahoituskulut	32,79
Muut rahoitustuotot	92 030,71	Satunnaiset kulut	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- pysyvien vastaavien		- Pakollisten var.lis.(+), väh.(-)	66 203,80
hyödykkeiden luovutusvoitot	12 263,42	- Pysyvien vastaavien hyödyk.	
Investoinnit		luovutustappiot	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin		Investoinnit	
Pysyvien vast.hyöd.luovutustulot	68 200,00	Investointimenot	142 762,48
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	3 000,00	Antolainasaamisten lisäykset	0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	800 000,00	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	379 586,68
Oman pääoman lisäykset	0,00	Oman pääoman vähennykset	0,00
Kokonaistulot yhteensä	14 599 329,89	Kokonaismenot yhteensä	14 748 749,54

Täsmäytys:

Kokonaistulot - kokonaismenot = 14 599 329,89 - 14 748 749,54 = -149 419,65

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = 170 226,85 - 319 646,50 = -149 419,65

YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt Yhtiöt Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt		2
Yhteensä	7	2

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 EUR	01.01.-31.12.2019	01.01.-31.12.2018
Toimintatuotot	10 762 017,78	10 770 786,81
Toimintakulut	-23 014 559,02	-22 484 681,99
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	5 999,56	3 157,78
TOIMINTAKATE	-12 246 541,68	-11 710 737,40
Verotulot	5 887 077,51	5 494 575,52
Valtionosuudet	6 142 449,46	6 001 112,43
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	6 649,72	3 673,14
Muut rahoitustuotot	98 726,83	75 724,96
Korkokulut	-54 606,37	-48 851,17
Muut rahoituskulut	-784,10	-1 177,88
Rahoitustuotot ja -kulut	49 986,08	29 369,05
VUOSIKATE	-167 028,63	-185 680,40
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-926 261,82	-951 365,78
Arvonalentumiset	0,00	-3 171,63
Poistot ja arvonalentumiset	-926 261,82	-954 537,41
Satunnaiset erät	-6 855,62	-72 195,54
TILIKAUDEN TULOS	-1 100 146,07	-1 212 413,35
Tilinpäätössiirrot	0,00	3 981,98
Tilikauden verot	-112,30	-23,72
Laskennalliset verot	-12 740,00	5 995,60
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	309,00	228,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 112 689,37	-1 202 231,18

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	46,80 %	47,90 %
Vuosikate/Poistot, %	-18,00 %	-19,45 %
Vuosikate, €/asukas	-99	-108,33
Asukasmäärä	1690	1714

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = 100 * toimintatuotot / toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista = 100 * vuosikate / sumu-poistot + arvonalentumiset

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

1 EUR	01.01.-31.12.2019	01.01.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	-167 028,62	-185 680,40
Satunnaiset erät	-6 855,62	-72 208,65
Tilikauden verot	-112,30	
Tulorahoituksen korjauserät	-41 042,14	4 280,67
Toiminnan rahavirta	<u>-215 038,68</u>	<u>-253 608,38</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-970 418,49	-1 086 235,21
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	39 987,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	72 618,80	45 539,29
Investointien rahavirta	<u>-897 799,69</u>	<u>-1 000 708,92</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 112 838,37	-1 254 317,30
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 094,57	-527,55
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
	<u>-1 094,57</u>	<u>-527,55</u>
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	674 191,51	1 203 579,29
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-540 928,42	-631 726,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	709 286,09	-304 216,94
	<u>842 549,18</u>	<u>267 635,59</u>
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,00	-6 546,67
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-673,79	556,22
Vaihto-omaisuuden muutos	1 291,94	-2 525,46
Saamisten muutos	71 420,00	-503 801,31
Korottomien velkojen muutos	202 964,87	737 829,30
	<u>275 003,02</u>	<u>232 058,75</u>
Rahoituksen rahavirta	1 116 457,63	492 620,12
Rahavarojen muutos	3 619,26	-761 697,18
Rahavarat 31.12.	1 316 349,94	1 286 165,76
Rahavarat 1.1	1 312 730,67	2 047 952,94
Rahavarojen muutos	3 619,27	-761 787,18
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	-17,2	-17,64
Lainanhoitokate	-0,2	-0,2
Laskennallinen lainanhoitokate	-0,1	
Kassan riittävyys, pv	19,5	19,4
Toiminnan ja investointien tulorahoituksen kertymä 5 v.	-2 936 415,95	-2 438 022,43

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

1 EUR

31.12.2019

31.12.2018

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	93 177,60	82 212,48
Muut pitkävaikutteiset menot	65 404,30	99 199,32
Aineettomat hyödykkeet	158 581,90	181 411,80

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	1 334 498,33	1 348 823,77
Rakennukset	9 735 548,47	8 691 122,43
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 266 350,66	2 490 039,67
Koneet ja kalusto	404 321,31	369 461,02
Muut aineelliset hyödykkeet	4 835,43	3 895,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	225 099,58	1 018 410,34
Aineelliset hyödykkeet	13 970 653,78	13 921 702,23

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	17 662,64	49 817,10
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	237 460,42	227 981,12
Muut lainasaamiset	6 127,79	7 143,29
Muut saamiset	172 668,91	170 558,86
Sijoitukset	433 919,76	455 500,37
PYSYVÄT VASTAAVAT	14 563 155,44	14 558 614,40

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	51 059,02	
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	2 938 764,93	3 109 593,33
Muut toimeksiantojen varat	82,90	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 989 906,85	3 109 593,33

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	11 291,44	
Keskeneräiset tuotteet	59 321,43	72 093,16
Valmiit tuotteet	188,34	
Vaihto-omaisuus	70 801,21	72 093,16

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset	508 826,30	510 008,43
Muut saamiset	0,00	
Siirtosaamiset	12 876,04	
Pitkäaikaiset saamiset	521 702,34	510 008,43

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	689 528,51	1 417 761,59
Lainasaamiset	63 310,00	
Muut saamiset	29 621,99	
Siirtosaamiset	545 360,98	
Lyhytaikaiset saamiset	1 327 821,48	1 417 761,59
Saamiset	1 849 523,82	1 927 770,02

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	108 703,03	146 084,16
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	24 211,50	
Rahoitusarvopaperit	132 914,53	146 084,16

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 236 674,97	3 286 028,94
VASTAAVAA	20 789 737,26	20 954 236,67

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Arvonkorotusrahasto	6 911,71	8 389,62
Muut omat rahastot	21 551,38	21 551,34
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-594 429,86	635 457,92
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 112 689,11	-1 202 231,19
OMA PÄÄOMA	3 758 446,85	4 900 270,42
VÄHEMMISTÖOSUDET	20 277,90	20 548,37
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	132 831,44	114 446,28
PAKOLLISET VARAUKSET	132 831,44	114 446,28
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	51 059,02	
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 936 708,71	3 114 786,41
Muut toimeksiantojen pääomat	6 658,41	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 994 426,14	3 114 786,41
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 282 402,40	8 488 248,01
Lainat julkisyhteisöiltä	4 338 768,90	
Ostovelat	1 072,87	
Liittymismaksut ja muut velat	249 276,79	294 950,81
Siirtovelat	5 822,50	
Laskennalliset verovelat	64 304,40	
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 941 647,86	8 783 198,82
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	614 633,01	
Lainat julkisyhteisöiltä	1 112 920,00	989 573,39
Saadut ennakot	12 500,00	
Ostovelat	2 026 755,18	3 031 412,97
Liittymismaksut ja muut velat	63 890,17	
Siirtovelat	1 111 408,71	
Lyhytaikainen vieras pääoma	4 942 107,07	4 020 986,36
VIERAS PÄÄOMA	13 883 754,93	12 804 185,18
VASTATTAVAA	20 789 737,26	20 954 236,66

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	18,20 %	23,49 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	60,90 %	57,50 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä)	-1 707 119	-566 773,27
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	-1 010	-330,68
Konsernin lainat, €/asukas	6 313,14	5 529,65
Konsernin lainakanta 31.12.	10 669 200,87	9 477 821,40
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	10 806 890	10 241 074,96
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 395	5 974,96
Konsernin lainasaamiset 31.12.	6 128	7 143,28
Kunnan asukasmäärä	1690	1714

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6.1. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN HALLINTOKUNNITTAIN

Hallinto- ja talousosasto

Keskusvaalilautakunta

Vuonna 2019 järjestettiin eduskuntavaalit.

Vaalit

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	5 000	0	5 000	6 387,69	- 1 387,69
Menot	- 5 470	0	- 5 470	- 9 192,62	3 722,62
Kate	- 470	0	- 470	- 2 804,93	- 2 334,93
Suorite € / as	- 0,28	0	- 0,28	- 1,66	- 1,38

Tarkastustoimi

Annetut tavoitteet

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on ulkoisen valvonnan avulla huolehtia siitä, että kunnanvaltuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuvat.

Kokouksia on pidetty kolme (3) kpl.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	- 20 100	0	- 20 100	- 16 084,67	- 4 015,33
Kate	- 20 100	0	- 20 100	- 16 084,67	- 4 015,33
Suorite € / as	- 11,89	0	- 11,89	- 9,52	2,38

Yleishallinto

Toiminta-ajatuksena on huolehtia kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston sekä hallinto- ja talousosaston toiminnasta voimavaroja tehokkaasti hyödyntäen.

Hallinto- ja talousosaston keskeisenä tavoitteena on tehokas hallinto ja hyvä kuntalaisten sekä sidosryhmien palvelu.

Yleishallinnon menoista on kirjattu muita hallintokuntia palveleva osuus suoraan hallintokunnille. Verotuksen kulut kuuluvat yleishallintoon.

Yleishallinto yhteensä

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	37 600	0	37 600	33 572,86	4 027,14
Valm. omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Menot	- 585 720	0	- 585 720	- 509 862,45	-75 857,55
Kate	- 548 120	0	- 548 120	- 476 289,59	- 71 830,41
Suorite € / as	- 324,33	0	- 324,33	- 281,83	42,50

Keskitetysti hoidetut tehtävät

Taloudesta on informoitu päättäjiä seminaareissa ja kunnanhallitukselle on raportoitu talousarvion toteutumisesta kolme kertaa vuodessa. Keskitetysti hoidettuihin tehtäviin kuuluu henkilöstöhallinto, ICT –palvelut ja hankinnat, taloustoimi ja palkanlaskenta sekä yhteispalvelupiste.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	7 000	0	7 000	17 992,58	- 10 992,58
Menot	- 232 330	0	- 232 330	- 330 663,18	98 333,18
Kate	- 225 330	0	- 225 330	- 312 670,60	87 340,60
Suorite € / as	- 133,33	0	- 133,33	- 185,01	- 51,68

Työnjaon mukaan asuntotoimi kuuluu hallinto- ja taloustoimen tehtäviin. Kunnan suorassa omistuksessa olevien vuokra-asuntojen isännöinti ja vuokraus hoidettiin myös hallinto- ja talousosastolla. Talojen menot ja tulot budjetoidaan kiinteistötoimen tulosalueelle. Lisäksi kunnan omistaman kiinteistöasakeyhtiön asuntojen vuokraus on hoidettu hallinto- ja talousosastolla.

Toimintavuoden aikana kiinnitettiin huomiota asuntojen kuntoon ja asumisviihtyvyyteen.

Elinkeinotoiminta

Työ ja yrittäminen ovat kuntastrategian tärkeä osa. Elinkeinotoiminnan tavoitteena on kuntastrategian linjausten ja vuonna 2018 hyväksytyn elinkeinostrategian mukaan aktiivisesti tukea yritysten kehittämistyötä sekä hankkia uusia yrityksiä ja sitä kautta pysyviä työpaikkoja kuntaan erityisesti Kuortin yrityskeskittymään 5-tien varrella. Elinkeinoasiamiehen tehtävät on hoidettu ostopalveluna.

Kunnan hankkeena on selvitetty biokaasun tuotantoa ja liikennekaasun jakelua Kuortissa. Jatkosta vastaa toimintaa varten perustettu yhtiö. Kuortin teollisuusalueen teollisuusyritysten kasvu ja kehittyminen on ollut nopeaa. Kunta on myös myynyt maata kirkonkylän läheltä kasvavalle puunjalostusalan yritykselle.

Kunnan ja yrittäjähdistyksen yhteistyö on ollut toimivaa. Kunnanjohtaja yhdessä elinkeinoasiamiehen kanssa on vastannut yhteistyöstä.

Vapaa-ajan asukkaat kuntalaisiksi – hankkeen perusta on rakennettu.

Elinkeinostrategian painopisteistä Kuortin alueen vetovoimaa on lisätty sekä matkailun ja vapaa-ajan asumista on ympärivuotisesti edistetty. Sen sijaan kolmas painopiste digitalisaation edistämiseen ei ole ollut tarvittavia resursseja.

Elinkeinotoimen toimintamenot kokonaisuudessaan:

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	22 000	0	22 000	18 126,20	3 873,80
Menot	- 206 960	- 50 000	- 256 960	- 261 257,40	4 297,40
Kate	- 184 960	- 50 000	- 234 960	- 243 131,20	8 171,20
Suorite € / as	- 109,44	- 29,59	- 139,03	- 143,86	- 4,84

Palo- ja pelastustoimi

Pertunmaa kuuluu Etelä-Savon aluepelastuslaitokseen.

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	400,06	- 400,06
Menot	- 149 000	0	- 149 000	- 146 645,28	- 2 354,72
Kate	- 149 000	0	- 149 000	- 146 245,22	- 2 754,78
Suorite € / as	- 88,17	0	- 88,17	- 86,54	1,63

Pertunmaan palokunnan hälytykset	2015	2016	2017	2018	2019
Muu tarkastus-/varm.tehtävä	4	10	5	8	6
Liikenneonnettomuus	11	18	22	16	17
Vahingontorjunta	15	17	4	7	11
Eläimen pelastus	1	2	1	2	3
Rakennuspalo	5	6	4	1	5
Rakennuspalovaara	3	3	1	1	1
Maastopalo	9	4	5	5	3
Ihmisen pelastaminen	2	2			
Liikennevälinepalo	6	1	7	4	3
Autom. paloilmoit. tarkastus-/varmistustehtävä	3	3	4	4	7
Palovarottimen tarkastus-/varmistusteht.					1
Avunanto	1	2	1		5
Muu tulipalo	1	1	1	1	3
Öljyntorjunta /öljyvahinko	4		1	6	
Vaarallisten aineiden onnettomuus	2		1		
Ensivastetehtävä	35	30	44	41	33
Virka-aputehtävä	2	1			

Omavalvonta; suunnitellut 40 /40 toteutuneet (lähetetyt omavalvontakirjeet /palautuneet kirjeet).
Palotarkastus prosentti

2018 Valvontakäynnit:
Yleinen palotarkastus, eri tarkastusvälejä; suunnitellut 4 kpl, toteutuneet 4 kpl
Turvallisuuskoulutus 10 kpl
Ylimääräiset tarkastukset 2 kpl

2019 Valtontakäynnit:
Yleinen palotarkastus 7 kpl, Tarkastus 1 kpl, Käyttöönottotarkastus 1 kpl, Omavalvontonta 29 kpl, Poistumisturv.sel. arviointi 2, Asiakirjavalvonta 1 kpl, Muu tarkastus 1 kpl

Kunnanhallitus yhteensä

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	66 600	0	66 600	70 091,70	- 3 491,70
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Menot	- 1 174 010	- 50 000	- 1 224 010	- 1 248 428,31	24 418,31
Kate	- 1 107 410	- 50 000	- 1 157 410	- 1 178 336,61	20 926,61
Suorite € / as	655,27	29,59	- 684,86	- 697,24	- 12,38

Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut ovat siirtyneet 1.1.2017 Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimen kuntayhtymän hoidettavaksi.

Talousarvion määrärahat asiakaspalvelujen ostoon ky:ltä laitettu sosiaali- ja terveystoimeen.

Talousarviota laadittaessa on varattu määrärahat:

Sosiaalityö, perusterveydenhoito, eläinlääkintä ym.terv.huolto ja terv.suoj.toimi	4 274 920
Erikoissairaanhoidon	2 929 060
Yhteensä	7 203 980

Essote laskuttaa erikoissairaanhoidon erikseen ja sosiaalitoimen ja perusterveydenhuollon yhtenä eränä/kk.

Eläinlääkärin, ympäristöterveydenhuollon ja terveyden suojelutoimen tuottaa Mikkelin kaupunki. Näiden menojen toteutuma oli 62 460,37 €.

Sosiaali- ja terveystoimen määrärahoihin ja toteumaan kuuluu myös Mikkelin ympäristöpalveluilta ostettu ympäristövalvonta ja eläinlääkintähuolto sekä KEVA:lle maksettavat eläkemenoperusteiset eläkevakuutus siirtyneiden palvelussuhteiden maksut (Etelä-Savon mielisairaanhoidopiirien ja Mäntyharjun-Pertunmaan ktt:n ky:n osalta).

Sosiaalitoimi

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot		0			
Menot	- 5 840	0	- 5 840	- 9 132,39	3 292,39
Kate	- 5 840	0	- 5 840	- 9 132,39	3 292,39
Suorite € / as	- 3,46	0	-3,46	-5,40	- 1,95

Sosiaalityöhön kirjatut menot sisältävät eläkemenoperusteisia KuEL-maksuja sekä Essoten tuottaman palvelukoordinaattorin kulun 1 402,50€.

Terveystoimi

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot		0		4 838,10	- 4 838,10
Menot	- 7 198 140	856 780	- 8 054 920	- 8 222 500,08	167 580,08
Kate	- 7 198 140	856 780	- 8 054 920	- 8 217 661,98	162 741,98
Suorite € / as	- 4 259,25	- 506,97	- 4 766,22	- 4 862,52	- 96,30

Sisältää sosiaalitoimen sekä perus- ja erikoissairaanhoidon toteutumat (sosiaalitoimesta ja perusterveydenhuollosta saatiin tilinpäätökseen vain yhteissumma). Sisältää myös eläinlääkärin, ympäristöterveydenhuollon ja terveyden suojelutoimen toteuman 62 460,37€.

Erikoissairaanhoido, sisältyy terveystoimen tietoihin

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	- 2 929 060	746 960	- 3 676 020	- 3 591 892,07	- 84 127,93
Kate	- 2 929 060	746 960	- 3 676 020	- 3 591 892,07	- 84 127,93
Suorite € / as	- 1 733,17	- 441,99	- 2 175,16	- 2 125,38	49,78

V. 2019 Kuntalaskutuksen lisäperintä 660 550 € sekä Pertunmaan kunnan osuus esh:n alijäämästä 66 203,80 € kirjattu esh:oon.

Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot		0		4 838,10	- 4 838,10
Menot	- 7 203 980	- 856 780	- 8 060 760	- 8 231 632,47	170 872,47
Kate	- 7 203 980	- 856 780	- 8 060 760	- 8 226 794,37	166 034,37
Suorite € / as	- 4 262,71	- 506,97	- 4 769,68	- 4 867,93	- 98,25

MAASEUTUTOIMI

MAASEUTULAUTAKUNNAN KOKOONPANO

Tehtävä lautakunnassa	nimi	osallistuminen kokouksiin
Puheenjohtaja	Markku Pöyry	3
Varapuheenjohtaja	Esko Kilpinen	3
Jäsen	Jouko Toivonen	2
-,,-	Milla Haukka	2
-,,-	Lenita Pitkälä	-
Varajäsen, Lenita Pitkälä	Tarmo Palsa	1
Khall:n puh.joht.	Jari Liukkonen	2
Khall:n edustaja	Kirsi Vekkele	2
Kunnanjohtaja	Juha Torniainen	-
Esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	Erkki Ojala	2
Esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	Sari Mäkeläinen	1

Toimintakertomus

Maaseutulautakunta kokoontui kolme kertaa ja käsitteli 8 pykälää.

Maatalousyrittäjäpalkinnon saajaksi lautakunta esitti Petri Uotista. Palkinto luovutettiin Pertunmaan kunnanvaltuuston kokouksessa joulukuussa.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Maaseutuhallinnon järjestämisvastuu luovutettiin Mikkelin kaupungille yhteistoimintasopimuksella liikkeenluovutusperiaatteella vuonna 2012. Mikkelin kaupunki hoitaa maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt tehtävät. Sopimus sisältää kaikki kunnan maaseutuviranomaiselle säädetyt tehtävät ja palvelut. Maaseutujohtaja jäi eläkkeelle vuoden 2019 lopussa ja maaseututoimen tehtävät järjestettiin kunnanvaltuuston päätöksellä syyskuun kokouksessa. Kunnan yhteispalvelupisteessä kunnantalolla on maataloustukihakemusten vastaanotto sekä avustaminen sähköisten tukiaivustusten teossa. Sopimus astui voimaan 1.1.2020.

Pertunmaalla tukien piirissä on 78 maatilaa. Vuonna 2019 kokonaistukien määrä oli 1 682 807,16 M€. Suurimmat tuet, yli 50 maatilalle maksetut tuet olivat seuraavat: 1. perustuki ja viherryttämistuki, 2. luonnonhaittakorvaus, 3. ympäristökorvaus, 4. yleinen hehtaarituki, 5. rahoituskurileikkauksen palautus. Pienemmät tuet, alle 5 tilalle olivat seuraavat: 1. kasvihuonetuki, 2. uuhien pohjoinen kotieläintuki, 3. sika- ja siipikarjatalouden pohjoinen tuki, 4. alkuperäisrotujen kasvattaminen, 5. pohjoisen hehtaarituen lisämaksu kevätvehnälle, 6. teuraskaritsa- ja kilipalkkio.

Ruokavirasto aloitti toimintansa 1.1.2019, kun Elintarviketurvallisuusvirasto, Maaseutuvirasto sekä osa Maanmittauslaitoksen tietotekniikan palvelukeskusta yhdistettiin uudeksi virastoksi. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalaan kuuluvan viraston päätoimipaikka sijaitsee Seinäjoella. Ruokaviraston toiminta kattaa koko maan.

	TA 2019	TA-muutokset	TA-muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	50	0	50	332,17	- 282,63
Menot	- 78590	0	- 78 590	- 67 330,21	-11 259,79
Kate	- 78 540	0	- 78 540	- 66 997,58	-11 542,42
Suorite €/as	-46,47		- 46,47	- 39,64	6,83

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Maataloushallintoakin koskeva maakuntaudistus ei toteutunut ja toiminta jatkuu nykyisen organisaation ja lainsäädännön mukaisesti.

SIVISTYSTOIMI

SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA JA KOULUTOIMISTO

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2019:

Jarmo Lahtinen, pj	11		
Arsi Saarela, vpj (1/2019 saakka)	-	varajäsen Esko Kilpinen	1
Juha Hokkanen, vpj (2/2019 alkaen)	5	varajäsen Esko Kilpinen	1
Miia Hildén	11		
Ari Lehtimäki	10		
Liisa Lehto	7		
Tuomas Paasonen	10		
Anu Poikela	10	varajäsen Raili Toivonen	1
Jarkko Toivonen	4	kunnanhallituksen edustaja	
Jari Liukkonen	10	kunnanhallituksen pj	
Juha Torniainen	-	kunnanjohtaja	
Sari Mäkeläinen	10	esittelijä / sihteeri	

Lisäksi kokouksiin ovat tarvittaessa osallistuneet vapaa-aikasihteeri, liikunnanohjaaja, nuorisohjaaja, kulttuuritoiminnasta vastaava ja päiväkodin johtaja.

Sivistys- / sivistys- ja hyvinvointilautakunta kokoontui 11 (9) kertaa, käsiteltäviä asioita oli 138 (138).

Koulutoimistossa työskentelee toimistosihteeri, joka on koko sivistysosaston yhteinen. Sivistystoimenjohtaja-rehtorin tehtäviin kuuluvat sivistysosaston osastopäällikön tehtävät sekä koulutoimenjohtajan tehtävät Pertunmaan yhtenäiskoulun rehtorin viran lisäksi.

Asetettuja toiminnallisia tavoitteita:

- koulutoimen hallintoon liittyvät lakisääteiset tehtävät
- Pertunmaan koulutoimen suunnittelu ja kehittäminen
- koululaiskuljetukset
- asiakaspalvelun hyvä hoitaminen

Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sekä koulutoimiston menot on jaettu osaston eri tulosalueiden ja -yksiköiden menoiksi.

PERUSKOULUT

	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	86.780	0	86.780	140.299,64	-53.519,64
Menot	-1.958.470	0	-1.958.470	-2.112.435,50	153.965,50
Kate	-1.871.690	0	-1.871.690	-1.972.135,86	100.445,86
Suorite €/as	1.107,51		1.107,51	1.166,94	

Yksityiskohtaisempi erittely:

	TP 2017	TP 2018	Toteutuma 2019
Pertunmaan yhtenäiskoulu oppilasmäärä €/ opp.	1.236.158,21 146,5 8.437,94	1.278.438,14 144,5 8.847,32	1.290.208,20 152 8.488,21
Kuortin koulu (31.7.2018 asti) oppilasmäärä €/ opp.	235.097,92 24 9.795,75	130.809,69 23 5.687,38	- - -
Koulukuljetus kuljetusoppilaat €/ kuljetusopp.	180.967,89 88,5 2.044,83	200.442,81 99,5 2.014,50	230.139,59 101 2.278,61
Kisaranta €/ as	38.178,05 21,95	47.341,41 27,62	55.518,98 32,85

Nämä luvut eivät sisällä koulujen osalta henkilöstön koulutusta, kuljetuksia tai erityisopetusta. Yhtenäiskoulun osalta v. 2017 mukana oli myös valmistava opetus. Yhtenäiskoulun oppilasmäärä on keskiarvo keväältä ja syksyltä. Kuortin koulun menot ja oppilasmäärä on huomioitu 31.7.2018 asti. Huomioitavaa on, että Kuortin koulun alhaiset oppilaskohtaiset menot johtuvat useista eri teki-
jöistä esim. oppikirjahankintoja ja koulutarvikehankintoja ei ole laskettu ko. kohdassa.

Koulukuljetusten osalta on huomattava, että koko työpäivän kattavan kuljetussopimuksen takia kul-
jetettavia oli todellisuudessa huomattavasti enemmän (uimahalli-, Kisaranta-, urheilukenttä- ja yri-
tyskäynnit ym.). Kuljetuskustannuksissa on huomioitu esi- ja perusopetuksen sekä pidennetyn op-
pivelvollisuuden oppilaiden kuljetus.

Kisarannan kustannukset aiheutuvat pääosin kiinteistönhoidosta.

Määrälliset tavoitteet:

	TP-17	TP-18	Toteutuma-19
kouluja 1-6. lk	1	0,5	0
kouluja 0-9. lk	1	1	1
oppilasmäärä	170,5	156	152
opettajien määrä	22	17	16,5
koulunkäynninohjaajat	4,5	8,5	8,5
henkilökohtaiset ohjaajat	6,25	2	1,5
perusopetusryhmät	12	11	10
kuljetusoppilaiden määrä	88,5	99,5	101

Uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa jatkettiin valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti. Luku-
vuonna 2018 – 2019 uuden opetussuunnitelman mukaista opetusta saivat luokat 0 – 8, syksyllä
2019 uuteen opetussuunnitelmaan tuli mukaan myös 9. luokka.

Vuoden 2019 aikana kunnan perusopetus osallistui valtakunnallisiin hankkeisiin joihin saatiin rai-
hoitusta Opetushallitukselta, Opetus- ja kulttuuriministeriöstä tai aluehallintovirastolta. Kyseisiä
hankkeita olivat:

- Koulun kerhotoiminnan kehittäminen
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet, erityisopetuksen laadun kehittäminen, siihen liittyvä koulunkäyntiavustajien palkkaaminen ja opetusryhmäkoon pienentäminen
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin liittyvät kokeilut
- Tutoropettajien toiminta ja kouluttaminen
- Liikkuva koulu

Hankkeiden lisäksi koulutoimi on jatkanut KiVa-koulutoimintaa. Toiminnan kautta koululle on muodostunut toimintamalli, jolla pyritään koulukiusaamisen ehkäisyyn ja kiusaamistapausten käsitelyyn.

Yhtenäiskoululla on rehtori ja apulaisjohtaja, jonka vastuualueena on osa koulun toiminnan ohjaisesta. Koululle palkattiin syksyllä 2019 koulutsemppari, joka tukee oppilaita koulunkäyntiin liittyvissä haasteissa.

Yhteistyötä lähiseudun kuntien kanssa on jatkettu niin erityisopetusjärjestelyissä kuin myös yhteisen opettajien käytön osalta. Erityisopetuksen haastavissa erityistapauksissa on tehty yhteistyötä Mikkelin Valteri-koulun kanssa sekä Mikkelin sairaalakoulun kanssa. Tavoitteena on ollut tarjota erityislapselle hänen tarpeensa mukainen oppimisympäristö. Vuonna 2019 Pertunmaan kunnan opettajista yksi työskenteli osan työajastaan Hirvensalmella. Yhteistyön avulla voitiin taata opettajalle täysi työaika.

Pertunmaan peruskoulujen kokonaisoppimäärä pysyi melko vakaana. Haasteen loi ja luo jatkossakin ikäluokkien varsin suuret kokoerot. Haasteet kokoeroissa korostuvat luokkien oppilasmäärissä. Tuntikehyksen tehokkaalla käytöllä on saatu säilytettyä yksilölliset tarpeet huomioiva opetus, oman leimaisuuden toteutuminen, eriyttäminen ja riittävä valinnaisuuden ylläpitäminen.

Kaikille peruskoululaisille on annettu ICT-opetusta. Laitteistojen, ohjelmien ja opetuksen pitäminen ajan tasalla vaatii jatkuvaa aktiivisuutta, resursointia ja osaavaa henkilökuntaa. Haasteen tietotekniikan käytön opetuksessa tuo sosiaalisen median käyttö osana opetustoimintaa ja koko ajan uusiu-tuvan teknologian huomioiminen. Vuonna 2019 koulu otti käyttöön Chromebook-tietokoneet ja Google Classroom -oppimisympäristön. Opetusteknologian käyttöönotto ja kehittäminen vaatii myös henkilökunnan jatkokoulutusta ja sitoutumista uudistuvaan pedagogiikkaan.

Pertunmaan koulutoimessa toimii kolme erityisopettajaa. Koululla on kaksi pienryhmää: isojen ja pienten oppilaiden ryhmät, joiden opettajina ovat erityisopettajat. Kolmas erityisopettaja on ns. laaja-alainen erityisopettaja, joka opettaa 0-9-luokkien tukea tarvitsevia oppilaita. Monet erityisen tuen tai tehostetun tuen oppilaat tarvitsevat erityisopettajan tuen lisäksi myös koulunkäynninohjaajien tukea opiskelujen edistymiseen. Ohjaajista osa on vakinaisessa ja osa määräaikaaisessa työsuhteessa. Ohjaajien määrä ja pääasialliset työtehtävät arvioidaan keväällä seuraavaa lukuvuotta silmällä pitäen. Ohjaajien työaika on painottunut alaluokkien avustamiseen. Oppituntien, välituntivalvontojen ja muun avustavien tehtävien lisäksi koulunkäynninohjaajien toimenkuvaan kuuluu myös koulun iltapäivätoiminnan ohjaustehtävät.

KESKIASTEEN KOULUTUS

	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-3.300	0	-3.300	-7.419,66	4.119,66
Kate	-3.300	0	-3.300	-7.419,66	4.119,66
Suorite €/as	1,95		1,95	4,39	

Päijät-Hämeen koulutus konsernin osalta eläkevakuutusmaksun laskutus vuodelta 2019 on jäänyt epähuomiossa tekemättä riittävän aikaisin, joten se näkyisi vuoden 2019 tulona.

Musiikkioppilaitosten menot olivat 1.458 €. Määräraha on tarkoitettu tukemaan muutaman lahjakkaan musiikinopiskelijan opintoja, näin mahdollistaen heidän siirtymisensä aikanaan korkeamman asteen koulutukseen. Opiskelijoita v. 2019 oli keskimäärin 1.

AIKUISKOULUTUS

	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	420,36	-420,36
Menot	-28.740	0	-28.740	-21.800,09	-6.939,91
Kate	-28.740	0	-28.740	-21.379,73	-7.360,27
Suorite €/as	17,01		17,01	12,65	

Itä-Hämeen opiston kansalaisopistossa opiskeli v. 2019 269 (285) pertunmaalaista opiskelijaa. Opetustunteja oli yhteensä 1610 (1735). Sulkeissa on v. 2018 luvut.

VARHAISKASVATUS

	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	52.000	0	52.000	56.727,95	-4.727,95
Menot	-605.870	0	-605.870	-529.912,51	-75.957,49
Kate	-553.870	0	-553.870	-473.184,56	-80.685,44
Suorite €/as	327,73		327,73	279,99	

Yleistä:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen järjestämistä säätelee varhaiskasvatuslaki ja -asetus.

Päivähoitomuotoina oli päiväkotit ja ryhmäperhepäiväkotit. Lokakuun 2018 alusta varhaiskasvatukseen osallistuminen tuli maksuttomaksi pertunmaalaisille perheille.

Kaikille päivähoitopaikkaa hakeneille pystyttiin osoittamaan hoitopaikka päivähoitolaissa määritetyn ajan kuluessa ja pääosin vanhempien toivomaan hoitomuotoon. Lasten varhaiskasvatussuunni-

telmien laatiminen yhdessä vanhempien kanssa oli käytössä kaikissa hoitopaikoissa. Eri työpisteissä työskenteli päivähoitoasetuksen mukainen henkilökunta. Yhteistyötä Keinulan ja Kuutilan välillä tehtiin entistä enemmän, esimerkkinä toimipisteiden vuorottainen aukiolo koulun lomien aikana, varahoitopaikat ja yhteiset retket ja tapahtumat sekä henkilökunnan siirtyminen toiseen yksikköön sijaistamaan.

Päiväkoti tarjosi koko- ja osapäivähoitoa 1-6-vuotiaille lapsille. Päiväkodissa työskenteli 4 vakituista hoito- ja kasvatusvastuussa olevaa henkilöä kahdessa eri ryhmässä sekä lisäksi ryhmäavustaja, laitosapulainen ja päiväkodin johtaja.

Vuoden lopussa lapsia oli kokopäivähoidossa 19, osapäivähoidossa ja esikoululaisten /koululaisten aamu-/iltapäivähoidossa 7. Hoitopäiviä oli yhteensä 3180, käyttöprosentti oli 67,51 % ja hoitopäivän hinta 97,16€/ 87,23€.

Kuutilassa työskenteli yksi lähihoitaja ja 2 ryhmäperhepäivähoitajaa. Vuoroahoito järjestettiin Kuutilassa.

Kuutilassa oli vuoden lopulla lapsia kokopäivähoidossa 10 ja 1 esikoululainen aamu-/iltapäivähoidossa. Kuutilassa hoitopäiviä oli 1606, käyttöprosentti 62,66% ja hoitopäivän hinta 107,74€/ 98,60€.

Arvio tulevasta kehityksestä:

Syntyvyyden lasku, muuttoliike, hoidontarpeen vaihtelut sekä työelämän muutokset vaikuttavat päivähoiton tarpeen ennakoimiseen ja henkilökunnan määrän ja hoidontarpeen yhteensovittamiseen. Tilanne vaatii seurantaa ja mahdollisesti rakenteellisia muutoksia.

Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen ja päivittäminen koulutuksilla on tärkeää. Erityistyöntekijöiden työpanos ja tarvittaessa yhteistyö eri tahojen kanssa tukevat henkilökuntaa heidän työssään ja edesauttavat mahdollisten ongelmien varhaista huomaamista ja niissä tukemista.

Yhteistyön tarve korostuu entisestään.

Arviointiperustainen laadunkehittäminen varhaiskasvatuksessa –hankkeen esille tuomia kehittämisen kohteita työstetään eteenpäin.

Keinula	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	28.000	0	28.000	31.783,83	-3.783,83
Menot	-379.090	0	-379.090	-308.954,00	-70.136,00
Kate	-351.090	0	-351.090	-277.170,17	-73.919,83
Suorite €/as	207,75		207,75	164,01	

Perhepäivähoito	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	10.000	0	10.000	10.258,14	-258,14
Menot	-56.620	0	-56.620	-47.929,16	-8.690,84
Kate	-46.620	0	-46.620	-37.671,02	-8.948,98
Suorite €/as	27,59		27,59	22,29	

Kuuttila	TA 2019	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	14.000	0	14.000	14.685,98	-685,98
Menot	-170.160	0	-170.160	-173.029,35	2.869,35
Kate	-156.160	0	-156.160	-158.343,37	2.183,37
Suorite €/as	92,40		92,40	93,69	

KULTTUURIPALVELUT

	TA 2019	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	4.270	0	4.270	8.590,73	-4.320,73
Menot	-48.160	-17.500	-65.660	-79.347,55	13.687,55
Kate	-43.890	-17.500	-61.390	-70.756,82	9.366,82
Suorite €/as	25,97		36,33	41,87	

Kulttuuritoimi järjestetään Pertunmaalla ostopalveluna. Syksyn 2019 aikana kulttuuritoimi kilpailutettiin uudelleen. KSKT-Consulting Oy järjesti kulttuuritoimen vuoden 2019 loppuun asti. Kulttuuritoimeen kuuluu myös Vanha-Rantalan talomuseon toiminta ja hoito.

Kulttuuritoimi vastaa konserttien ja näyttelyiden järjestämisestä yksin, järjestöjen ja yhdistysten sekä kunnan muiden hallintokuntien kanssa, erityisesti koulutoimen ja varhaiskasvatuksen kanssa.

Vanha-Rantalan talomuseon korjaus on jatkunut edelleen ja korjaukset jatkuvat vielä tulevaisuudessa. Korjaustarve on merkittävä. Museolla järjestettiin kesäaikana tapahtumia, joista osa on vakiintunut jokavuotiseksi.

KIRJASTOPALVELUT

	TA 2019	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	600	0	600	747,26	-147,26
Menot	-138.820	0	-138.820	-128.421,05	-10.398,95
Kate	-138.220	0	-138.220	-127.673,79	-10.546,21
Suorite €/as	81,79		81,79	75,55	

Yksityiskohtaisempi erittely:

	TP 2017	TP 2018	Toteutuma 2019
Lainamäärä	14705	13820	12680
Kokonaismenot €/laina	8,64	8,61	10,07
Aineistomenot €/as	10,10	10,91	12,78
Aineistomenot €/laina	1,20	1,35	1,70

Pertunmaan kunnankirjasto on 1.1.2006 alkaen ollut Mikkelin seutukirjaston lähikirjasto Hirvensalmen, Pertunmaan ja Puumalan kuntien ja Mikkelin kaupungin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Vuosi 2019 oli Pertunmaan kirjastossa tapahtumarikas vuosi. Pitkään kirjastossa työskennellyt kirjastovirkailija jäi eläkkeelle joulukuun alussa. Uutta kokoaikaista virkailijaa ei tilalle palkattu, vaan kirjaston aukiolot ja palvelut muutettiin yhden virkailijan hoidettavissa oleviksi siirtämällä aineistoon liittyviä valmistelutöitä muihin kirjastoihin. Muun muassa aineistojen hankinta, lainauskuntoon laitto sekä osa opastus- ja neuvontapalveluista tehdään jatkossa aikaisempaa enemmän verkostomaista työtapaa ja seutukirjaston sisäistä yhteistoimintoja hyödyntäen.

Valmistautuminen tulevaan muutokseen aloitettiin keväällä 2019. Tuolloin kirkonkylän kirjastoon kilpailutettiin ja hankittiin asiakkaiden itsepalvelut mahdollistava omatoimivarustus (lainauspalautus-automaatti, kamera- ja kulunvalvontalaitteet sekä kuulutusjärjestelmä) Itä-Suomen AVI:lta haetun ja saadun avustuksen turvin. Henkilökunnan vähenemisestä johtuvaa asiakaspalveluajan supistumista pyrittiin näin kompensoimaan panostamalla kirjastopalvelun (aineistojen, tilojen ja laitteitten) saavutettavuuden parantamiseen. Uudet aukioloajat otettiin käyttöön vuodenvaihteessa 2019 / 2020. Pertunmaan kirjaston palveluajat ovat: ma 12 – 19, ti ja pe 10 – 16 sekä ke 13 – 19, ja Kuortin kirjasto on avoinna to 12 – 18 (koulujen toiminta-aikoina). Omatoimiasiakkaille Pertunmaan kirjasto on avoinna joka päivä 9 – 20.

Paikallislainaus Pertunmaalla jatkoi laskuaan. Pertunmaan ja Kuortin kirjastoista annettiin v. 2019 yhteensä 12 680 lainaa. E-aineistojen kunnan asukasluukuun suhteutettu käyttö sen sijaan ylitti jo tuhannen lainauskerran rajan. E-aineistoja lainattiin ja käytettiin v. 2019 yhteensä 1207 kertaa.

Kirjastoissa käytiin edellisvuotta ahkerammin. Otantapäivien perusteella laskettuna Pertunmaan kirjastossa käytiin 7838 kertaa, ja Kuortin kirjaston todellinen kävijämäärä oli 230 kävijää. Kirjastoissa käytiin v. 2019 yhteensä 8068 kertaa.

Koululaisille järjestettiin aikaisempien vuosien tapaan kirjastonkäytön opetusta ja tiedonhankinnan ohjausta. Kirjastopolkuun kuuluvat kirjavinkkaukset toteutettiin vierailevan vinkkaajan voimin.

Aikuisten lukupiiri jatkoi kokoontumisiaan kirjastossa. Lukuharrastuksen tueksi kirjastoissa järjestettiin vaihtuvia aineistonäyttelyitä. Myös tietotunti-toimintaa jatkettiin. Tietotunneilla ja digipajoissa kirjaston henkilökunta opasti uuden kirjastolain hengessä asiakkaita digitaalisten palveluitten käytössä sekä tarjosi ohjausta ja opastusta digilaitteitten käyttöön.

Kirjasto tarjoaa kaikille tasavertaiset mahdollisuudet tietoon ja itsensä kehittämiseen asettamalla asiakkaiden käyttöön kirjoja, lehtiä ja muita aineistoja. Kirjasto tarjoaa myös tiloja asiakkaiden vapaaseen käyttöön. Asiakkaita avustetaan tiedonhaussa. Kirjaston toiminta on avointa ja suuntautuu aktiivisesti ulospäin.

LIIKUNTAPALVELUT

	TA 2019	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	3.470,29	-3.470,29
Menot	-59.370	0	-59.370	-68.942,63	9.572,63
Kate	-59.370	0	-59.370	-65.472,34	6.102,34
Suorite €/as	35,13		35,13	38,74	

Liikuntatoimen tehtävänä on huolehtia niin liikunnan suunnittelusta, kuin kehittämisestäkin kunnassa. Kunnan liikuntatoimi on myös kokenut tärkeäksi toimia mahdollistajana kuntalaisten liikkumiseen, tarjoamalla siihen puitteet, sekä monipuolista toimintaa.

Toiminta vuonna 2019 koostui erilaisista matalankynnyksen liikuntaryhmistä, joista suosituimmat sisällytettiin viikko-ohjelmaan. Yhteistyö kunnan eri tahojen kanssa oli aktiivista ja mahdollisti ryhmien toiminnan jatkumisen myös virkavapaiden aikana.

Kuntalaisille tarjotut maksuttomat palvelut, kuten +65-vuotiaille Kisarannan kuntosalin ja Heinolan uimahallin käyttö, sekä perheiden ilmainen uimahallilippu kasvattivat suosiotaan.

Painopisteemme v.2019 oli ikäihmisten liikuttamisessa ja siinä onnistuimme hyvin. Haasteita liikuntatoimessa oli liikunta- ja hyvinvointiohjauksessa. Palvelun maksuttomuudesta huolimatta asiakkaita oli vähän. Myös uimakoulujen pitäminen osoittautui ongelmaksi opettajan puutteen vuoksi ja jäi v. 2019 pitämättä.

Ylpeyden aiheita v.2019 olivat; tyttöjen ja naisten sählyjoukkue PeNa, joka jatkoi pelaamista MAHL:n Puumaliigassa ja kouluyhteistyö kerhotoiminnan osalta.

NUORISOTYÖ

	TA 2019	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	13.500	0	13.500	15.661,31	-2.161,31
Menot	-82.740	0	-82.740	-87.611,09	4.871,09
Kate	-69.240	0	-69.240	-71.949,78	2.709,78
Suorite €/as	40,97		40,97	42,57	

Nuorisotoimen toiminta perustuu nuorisolakiin. Lain tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja itseenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Pertunmaan nuorisotoimessa tätä lakia pyritään toteuttamaan mm. järjestämällä säännöllistä nuorisotilatoimintaa PNT:llä (Pertunmaan Nuorten Tila), sekä Kuortin kylätalolla kirjastossa. Vuonna 2019 nuorten tilalla oli yhteensä 83 aukiolopäivää, yhteensä 1040 käyntikertaa. Koko vuoden keskiarvo oli 12,5nuorta /aukiolopäivä.

Pertunmaan nuorisoneuvosto toimi aktiivisesti v.2019. Kaksi pertunmaalaista nuorta oli mukana Etelä-Savon maakunnallisessa nuorisovaltuustossa 2019 tuoden pienten kuntien nuorten ääntä kuuluviin.

Koulunuorisotyössä tarkoituksena oli vakiinnuttaa nuorisotoimen rooli koulumaailmassa, tässä onnistuimme hyvin. Nuorisotoimi oli entistä enemmän mukana, johtuen esim. kuraattoripalveluiden puuttumisesta koululla väliaikaisesti.

Etsivä nuorisotyö on kunnassamme pääosin ollut yksilöohjausta. Aikavälillä 1.1.2019-31.12.2019 tavoitettuja nuoria oli 20. Etunamme on, että nuorten tilanteista on kohtalaisen hyvä käsitys ja heidän tavoittaminen usein onnistuu haasteista huolimatta.

Oma arviomme vuodesta 2019 on, että tilanne Pertunmaalla on hyvä, mutta myös tarvetta etsivälle nuorisotyöntekijälle on. Kontaktipyynnöihin on pystytty vastaamaan nopealla aikataululla ja sen myötä on mahdollisesti ehkäisty syvempien ongelmien syntymistä. Haasteena meillä on etenkin palveluiden vähyys ja välimatkat, mutta toisaalta pienellä paikkakunnalla on myös monia etuja, kuten nuorten helppo tavoittaminen ja välitön kohtaaminen.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	0	0	0	241,94	-241,94
Menot	-23.430	0	-23.430	-23.979,63	549,63
Kate	-23.430	0	-23.430	-23.737,69	307,69
Suorite €/as	13,86		13,86	14,05	

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tapahtuu sivistysosaston eri toimialojen kautta sekä erillisen hyvinvointityöryhmän toiminnan kautta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen kuuluu LAPE-hankeeseen osallistuminen ja siihen liittyvät paikalliset toiminnot. Näistä toiminnoista vastasivat päivähoidon esimies ja sivistystoimenjohtaja-rehtori.

Hyvinvointityöryhmän vastuulla on kunnan hyvinvointisuunnitelman ja hyvinvointikertomuksen laadinta.

Kunnan hyvinvointipäivä järjestettiin 10.5.2019 yhteistyössä kunnan eri sektoreiden ja yhteistyötoimijoiden kanssa.

Teknisten- ja ympäristöpalveluiden lautakunta

Teknisten- ja ympäristöpalveluiden lautakunnassa on seitsemän jäsentä. Lautakunnalla oli kertomusvuonna 5 kokousta, joissa pöytäkirjaan laadittiin 24 pykälää.

Teknisten- ja ympäristöpalveluiden lautakunnan kokoonpano ja osallistuminen kokouksiin vuonna 2019:

Kauko Luhtanen	3		
Kirsi Kauhanen	3	varajäsen Tarmo Palsa	2
Markku Laine	5		
Jarkko Lunkka	3	varajäsen Arto Piira	1
Aaro Nevala	5		
Eveliina Reinikainen-Piira	4		
Nina Ruuth	1		
Jari Liukkonen	5	kunnanhallituksen puheenjohtaja	
Raimo Mattila	4	kunnanhallituksen edustaja	
Juha Torniainen	0	kunnanjohtaja	
Matti Ratilainen	5	esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	

Lautakunta huolehtii kunnan toimesta tapahtuvasta rakennuttamisesta, rakentamisesta, kunnossapito- ja käyttötehtävistä rakennusten, laitosten ja kunnallistekniikan osalta sekä metsäalueiden hoidosta. Lisäksi lautakunta huolehtii ympäristön kehittämisestä, kunnan maankäytön suunnittelusta ja kaavoituksesta, kartoitus- ja mittaustehtävistä, jätehuollosta sekä kiinteistöjen hankintaan ja muodostamiseen liittyvistä asioista.

Ulkoilualueet

Tekninen toimi vastaa ulkoilualueiden hoidosta ja kunnossapidosta.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	3 800		3 800	4 521,25	- 721,25
Menot	-106 490		-106 490	-86 428,58	- 20 061,42
Kate	-102 690		-102 690	-81 907,33	- 20 782,67
Suorite €/as				48,46	

Liikenneväylät

Yleiset työt –tulosalueen toimintaan kuuluu liikenneväylien kunnossapito. Kunta hoitaa n. 11,7 km teitä, joista Kuortissa on 3,7 km ja kirkonkylässä 8,0 km. Kunta ylläpitää tievalaistusta Kuortissa n. 6,5 km:n ja kirkonkylässä n. 7,5 km:n matkalta.

Kaavatiet hoidetaan urakoitsijoiden toimesta.

Tievalaistuksen ylläpito siirtyi kunnalta Tiehallinnolle välillä Joutsantie – Hartolantie kirkonkylässä ja Kutomakuja – 5-tie sekä Studiolasi – Mansikkamäentien risteys Kuortissa.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot				255,45	-255,45
Menot	-72 090		-72 090	- 74 361,25	2 271,25
Kate	-72 090		-72 090	- 74 105,80	2 015,80
Suorite €/as				43,84	

Puistot ym.

Kunta hoitaa viheralueiden ja puistoalueiden kunnossapidon. Kunnanviraston viheralueiden kunnossapito on saanut tunnustusta hyvin hoidetuista nurmikoista ja istutuksista. Kunnan hoitamia puistoalueita ovat mm. torialue ympäristöineen ja kirkonkylän ja Kuortin leikkialueet. Vähäisempiä toimenpiteitä tehdään rakennuskaavan puistoiksi merkityillä alueilla.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	- 1 000		- 1 000	3 677,80	-4 677,80
Menot	- 23 600		- 23 600	-23 042,83	- 557,17
Kate	- 24 600		- 24 600	-19 365,03	- 5 234,97
Suorite €/as				11,45	

Venepaikat

Pertunmaan kunta vuokraa venepaikkoja kahdeksasta rannasta:

Kirkonkylä: Kisaranta, koulun ranta ja Rantalan ranta

Kuortti: Ylä-Rievelin ranta (kelluntalaituri)

Ruorasmäki: Iivarinlahden ranta (kelluntalaituri)

Lihavanpää: Kujalan ranta ja Hämeen Hartosen ranta

Koirakivi: Tilliniemen ranta

Vuonna 2019 arvonlisäverollinen venepaikkamaksu oli 50 € ja Ylä-Rievelin ja Iivarinlahden kelluntalaiturin venepaikkamaksu oli 100 €.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	3 400		3 400	3 647,50	-247,50
Menot	- 1 600		- 1 600	-2 686,76	1 086,76
Kate	1 800		1 800	960,74	839,26
Suorite €/as				0,56	

Jätehuolto

Kunnan jätteiden keräily ja kuljetuksen sekä laskutuksen hoitaa sopimuksen perusteella Seppo Hynninen Ky.

Ongelma- ja hyötyjätteitä vastaanotetaan kesäaikana kaksi kertaa ja talviaikana yhden kerran viikossa kunnan varastolla.

Haja-asutusalueella on 31 jättepistettä.

Sähkö- ja elektroniikkaromun maksuton keräys jatkuu kunnan varastoalueella.

Paperin ja pahvin keräyksen hoitaa Hynninen Ky. Jätehuollossa kunnalle jää vain viranomaisvalvonta. Jätehuollon perusmaksu päätettiin ottaa käyttöön 1.1.2014 alkaen.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	46 900		46 900	46 195,00	705,00
Menot	- 32 670		- 32 670	- 34 246,44	1 576,44
Kate	14 230		14 230	11 948,56	2 281,44
Suorite €/as				7,07	

Vesihuoltolaitos

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	238 150		238 150	263 627,01	-25 477,01
Menot	-270 240		- 270 240	- 305 017,17	34 777,17
Kate	- 32 090		- 32 090	- 41 390,16	9 300,16
Suorite €/as				24,49	

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöstiedot ovat taseyksikkö-kohdassa.

Tietoimitukset

Kunnan kunnossapitoavustuksia saavia tiekuntia oli 56 kpl vuonna 2019.

Kunnossapitoavustuksen myöntämisperusteet on tarkistettu v. 2006.

Kunnossapitoavustusta myönnetään 1.1.2019 jälkeen vain järjestäytyneille tiekunnille yksityis-tielainsäädännön muutoksesta johtuen.

Peruskorjaukseen ei ole myönnetty kunnan avustusta vuoden 2007 alusta alkaen.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot					
Menot	-30 750		-30 750	-30 583,39	- 166,61
Kate	-30 750		-30 750	-30 583,39	- 166,61
Suorite €/as				18,09	

Kiinteistöt (sisältää kiinteistönhoitotoimen)

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on parantaa asumistasoa ja asumisviihtyvyyttä. Vuokra-asuntojen kuntoa on parannettu keittiökalusteilla ja asuntoremonteilla.

Soprus Oy:n kanssa on tehty sopimus lämmötoimittamisesta Rantalanmäen rivitaloille.

Yritys toimii lämmötoimittajana nuorisotalolla ja Koy Tarvepuistossa.

Metsien tuotto turvataan asianmukaisella hoidolla.

Kiinteistöpalveluihin sisältyy kunnan rakennusmiesten ja talonmiesten palkkakustannukset.

Kustannukset on jaettu eri hallintokuntien kesken kiinteistönhoitopalveluiden käytön mukaisesti.

Tavoitteena on kustannustehokas kunnossapito.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	939 200		939 200	1 081 024,94	- 141 824,94
Valmistus omaan käyt.	35 000		35 000	17 839,49	17 160,51
Menot	- 740 290		- 740 290	- 897 727,30	157 437,30
Kate	233 910		233 910	201 137,13	32 772,87
Suorite €/as				119,01	

Rakennusvalvonta

Rakennustarkastajan tehtäviä kunnassa hoitaa tekninen johtaja-rakennustarkastaja. Rakennustarkastaja valvoo ja ohjaa rakennustoimintaa kunnassa siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa sekä johtosäännössä on säädetty. Vuonna 2019 rakennuslupia on myönnetty 45 kpl ja toimenpidelupia 35 kpl. Ilmoituksenvaraisia toimenpiteitä oli 9 kpl. Purkulupia 1 kpl ja maisematyölupia 1 kpl.

Talous	TA 2019	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	12 000		12 000	31 049,05	-19 049,05
Menot	-39 820		-39 820	-49 106,19	9 286,19
Kate	-27 820		-27 820	-18 057,14	- 9 762,86
Suorite €/as				10,68	

RUOKAPALVELUKESKUS

Ruokapalvelukeskus valmisti aterioita aamupalasta iltapalaan yhteensä 121 664 annosta. Suoritteita kertyi 92 589 suoritetta. Aterioita tuotettiin Yhtenäiskoulun oppilaille ja henkilökunnalle sekä päivähoidon toimipisteisiin päiväkotikiin Keinulaan ja ryhmäperhepäiväkotikiin Kuutilaan.

Ruokapalvelukeskuksesta myytiin ateriapalvelua Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymälle (ESSOTE). Kesäkuun lopulla Essote yksityisti hoivakoti Honkalan ja ruoan myynti loppui tähän pisteeseen.

Elintarvikkeisiin käytimme vuoden aikana rahaa 110 910 €, joka on suoritetta kohden laskettuna 1,20 €/suorite. Suoritehintalaski vuodesta 2018 0,09 €.

Ruokapalvelukeskuksen suoritteet vuosina 2014–2019.

2014	2015	2016	2017	2018	2019
127 921	121 533	115 877	114 073	99 240	92 589

Ruokapalvelukeskus

	TA 2019	TA- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Tulot	453 210		453 210	441 650,59	11 559,41
Menot	- 457 850		- 457 850	- 462 652,57	4 802,57
Kate	- 4 640		- 4 640	- 21 001,98	16 361,98
Suorite € / as				12,42	

Henkilökunta on ollut äkillisten muutosten takia kovilla, mutta olemme tyytyväisiä tapaan miten olemme pystyneet joustamaan ja sopeutumaan tilanteisiin.

Pertunmaan yhtenäiskoululla toteutettiin laaja asiakaspalautekysely helmikuussa 2019. Kokonaisuutena tuloksia katsottaessa kouluruokailu sai erinomaiset arviot. Ruokailuun ja ruoan ottamiseen liittyen suurin osa vastanneista mielsi lounaan ajankohdan ja ruokatunnin keston sopivaksi, myös esimerkiksi ottimet ja tarjoiluastiat enemmistö koki hyväksi ja lautasmallin helpoksi koota. Ruokien tuotetiedoissa oli asiakkaiden näkökulmasta puutteita, joten tiedottamista onkin jo parannettu. Ruoan ulkonäkö jakaa mielipiteitä. Vaihtelevuutta ruokalajeissa on vastaajien mielestä hyvin. Salaattien vaihtoehdot koettiin mielekkäämmiksi, kuin pääruokavaihtoehdot. Ruoan lämpötilan asiakkaat pääsääntöisesti kokevat sopivaksi. Ruokailuympäristön suurin osa koululla ruokailijoista kokee viihtyisäksi ja siistiksi. Useimmat kokevat, että saavat syödä hyvässä seurassa, eikä ruokasalissa ole liikaa meteliä tai rauhattomuutta. Kyselyn perusteella kehitettävää on tavoissa, joilla ruuasta tai ruokailusta voi antaa palautetta tai keskustella ja kouluruokailusta tiedottamisessa niin koululla, kuin kodin suuntaan. Toivotuin ruokalaji lounaslistalle ovat tortillat.

Kolme työntekijää kävi tutustumassa erikoiselintarvikkeisiin Helsingin messukeskuksessa Lautasella tapahtumassa. Järjestimme yhdessä Mäntyharjun ruokapalvelujen kanssa yhteisen uunikoulutuksen. Kouluttajana toimi Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun opettaja. Koulutukseen osallistui 5 työntekijää. Kaikki ruokapalvelukeskuksen työntekijät osallistuivat yleiseen tietoturvasuus-koulutukseen NaviFlex- ohjelman avulla. Keittäjistä neljä osallistui Itä-Suomen palvelutukun uutuustuotteiden esittelymessuille Mikkelissä.

Henkilökunta osallistui Pertunmaan kunnan työkykytalkoot projektiin miettimällä kehityskeskustelukaavakkeen kysymyksiä sekä tutustumalla erilaisiin varhaisen välittämisen malleihin. Työkykytalkoiden ”työrukkaseen” keittiötoimesta osallistuivat ruokapalvelupäällikkö ja keittäjä-emäntä. Kävimme ryhmätyönohjauksessa 6 kertaa parantaaksemme tiimityötä ja työilmapiiriä ja lisäksi oli mahdollisuus yksilöohjaukseen.

Ruokapalvelupäällikkö ja keittäjä-emäntä aloittivat oppisopimuskoulutuksena Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon Etelä-Savon ammattiopistossa syksyllä 2019. Koulutus päättyy lokakuussa 2020.

Rinnehoivin ruokatyöryhmä kokoontui vuonna 2019 joka toinen kuukausi. Yhtenäiskoulun ruokatyöryhmä kokoontui 2 kertaa sekä kevät että syyslukukaudella. Varhaiskasvatuksen ruokatyöryhmä aloitettiin uutena ryhmänä marraskuussa 2019. Ryhmien tarkoituksena on toimia keskustelukanavana keittiön ja asiakkaiden välillä, parantaa yhteistyötä ja vaihtaa ideoita.

VEROTULOJEN JA KÄYTTÖTALOUDEN VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Verotuloryhmän tulo-osuudet kertyivät kertomusvuonna talousarviossa arvioitua pienempinä. Verotulot kokonaisuudessaan alittuivat 206 128,70 € talousarvioon verrattuna.

Ansioveroja kertyi 94,0 % talousarvioon varatusta ja kiinteistöveroja kertyi 98,1 %. Yhteisöveroja kertyi 10,1 % talousarvioon verrattua enemmän.

Tuloveroprosentti on ollut 2018 alkaen 21,5 %.

Käyttötalouden valtionosuudet toteutuivat talousarviossa arvioitua suurempina siten, että valtionosuudet yhteensä olivat 5 956 186,00 eli 181 226 euroa enemmän kun talousarviossa on arvioitu.

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot	6 100 000	0	6 100 000	5 893 871,30	206 128,70
Kunnan tulovero	4 480 000		4 480 000	4 212 458,76	267 541,24
Osuus yhteisöveron tuotosta	770 000	0	770 000	847 561,92	-77 561,92
Kiinteistövero	850 000		850 000	833 850,62	16 149,38

Käyttötalouden valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Valtionosuudet	5 774 960	0	5 774 960	5 956 186	-181 226
Kunnan peruspalvelujen				6 218	
valtionosuus, ml.tasaukset	6 143 060	0	6 143 060	946	-75 886
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-368 100	0	-368 100	-262 760	-105 340
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0	0	0	0

Pertunmaan kunta
Avustukset v. 2019

	TA 2019	Toteutuma	Poikkeama
Kunnanhallitus			
Yhdistykset 1)	-4 000	-5 000,00	1 000,00
70-vuotisrahasto	-1 700	-1 700,00	0,00
Yrityspalvelut	-1 000	-1 009,08	9,08
Työmatkatuki	-25 000	-17 404,88	-7 595,12
Lapsimyönteisyyden korostaminen 2)	-1 000	-1 620,00	620,00
Palo- ja pelastustoimi, investoinnit 3)	-9 000	0,00	-9 000,00
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-80 000	-91 613,93	11 613,93
Lasten kotihoidontuki	-77 000	-38 564,00	-38 436,00
Lasten kotih. tuki kuntalisä 4)	-36 000	-21 998,00	-14 002,00
Kunnanhallitus yhteensä	-234 700	-178 909,89	-55 790,11
Maaseutulautakunta			
Yritystoiminnan tukeminen	-500	0,00	-500,00
Kunnan osuus ohjelmaperust. hankkeissa	-13 000	-10 641,42	-2 358,58
Kylätoimikunnat	-1 000	0,00	-1 000,00
Maaseutulautakunta yhteensä	-14 500	-10 641,42	-3 858,58
Sivistyslautakunta			
Nuorisotyö, avustukset yhteisöille	-1 000	-1 000,00	0,00
Liikuntapalvelut, avustukset yhteisöille	-4 000	-4 000,00	0,00
Sivistyslautakunta yhteensä	-5 000	-5 000,00	0,00
Teknisten ja ympäristöpalveluiden Itk			
Kiinteistöt/tyhjien asuntojen vuokrat ym.	-55 200	-59 650,73	4 450,73
Yksityistieavustukset	-30 000	-26 657,10	-3 342,90
Teknisten ja ympäristö.palv.Itk yhtensä	-85 200	-86 307,83	1 107,83
Avustukset yhteensä	-339 400	-280 859,14	-58 540,86

1) Sisältyy Khall 14.10.2019 § 183

2) sisältyy joulukorttirahaa 600 €, khall § 26.11.2018 § 203

3) pelastuslaitos ei perinyt erillistä investointiosuutta

4) Katettu Vigmanin testamenttivaroista

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama
00058802 KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
33000 Toimintatuotot	5.000		5.000	6.387,69	-1.387,69
34000 Toimintakulut	-5.470		-5.470	-9.192,62	3.722,62
34999 Toimintakate	-470	0	-470	-2.804,93	2.334,93
36999 Vuosikate	-470	0	-470	-2.804,93	2.334,93
38499 Tilikauden tulos	-470	0	-470	-2.804,93	2.334,93
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-470	0	-470	-2.804,93	2.334,93
00058803 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
34000 Toimintakulut	-20.100		-20.100	-16.084,67	-4.015,33
34999 Toimintakate	-20.100	0	-20.100	-16.084,67	-4.015,33
36999 Vuosikate	-20.100	0	-20.100	-16.084,67	-4.015,33
38499 Tilikauden tulos	-20.100	0	-20.100	-16.084,67	-4.015,33
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-20.100	0	-20.100	-16.084,67	-4.015,33
00588041 YLEISHALLINTO					
33000 Toimintatuotot	37.600		37.600	33.572,86	4.027,14
34000 Toimintakulut	-585.720		-585.720	-509.862,45	-75.857,55
34999 Toimintakate	-548.120	0	-548.120	-476.289,59	-71.830,41
36999 Vuosikate	-548.120	0	-548.120	-476.289,59	-71.830,41
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-1.200		-1.200	-430,56	-769,44
38499 Tilikauden tulos	-549.320	0	-549.320	-476.720,15	-72.599,85
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-549.320	0	-549.320	-476.720,15	-72.599,85
00588042 KESKITETTYSTI HOIDETUT TEHTÄVÄT					
33000 Toimintatuotot	7.000		7.000	17.992,58	-10.992,58
34000 Toimintakulut	-232.330		-232.330	-330.663,18	98.333,18
34999 Toimintakate	-225.330	0	-225.330	-312.670,60	87.340,60
36999 Vuosikate	-225.330	0	-225.330	-312.670,60	87.340,60
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.320		-2.320	-2.510,16	190,16
38499 Tilikauden tulos	-227.650	0	-227.650	-315.180,76	87.530,76
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-227.650	0	-227.650	-315.180,76	87.530,76
00588043 ELINKEINOTOIMI					
33000 Toimintatuotot	22.000		22.000	18.126,20	3.873,80
34000 Toimintakulut	-206.960	-50.000	-256.960	-261.257,40	4.297,40
34999 Toimintakate	-184.960	-50.000	-234.960	-243.131,20	8.171,20
36999 Vuosikate	-184.960	-50.000	-234.960	-243.131,20	8.171,20
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-50.550		-50.550	-49.575,68	-974,32
38499 Tilikauden tulos	-235.510	-50.000	-285.510	-292.706,88	7.196,88
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-235.510	-50.000	-285.510	-292.706,88	7.196,88
00588045 PALO- JA PELASTUSTOIMI					
33000 Toimintatuotot				400,06	-400,06
34000 Toimintakulut	-149.000		-149.000	-146.645,28	-2.354,72
34999 Toimintakate	-149.000	0	-149.000	-146.245,22	-2.754,78
36999 Vuosikate	-149.000	0	-149.000	-146.245,22	-2.754,78
38499 Tilikauden tulos	-149.000	0	-149.000	-146.245,22	-2.754,78
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-149.000	0	-149.000	-146.245,22	-2.754,78
00058804 KUNNANHALLITUS					

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama
33000 Toimintatuotot	66.600		66.600	70.091,70	-3.491,70
34000 Toimintakulut	-1.174.010	-50.000	-1.224.010	-1.248.428,31	24.418,31
34999 Toimintakate	-1.107.410	-50.000	-1.157.410	-1.178.336,61	20.926,61
36999 Vuosikate	-1.107.410	-50.000	-1.157.410	-1.178.336,61	20.926,61
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-54.070		-54.070	-52.516,40	-1.553,60
38499 Tilikauden tulos	-1.161.480	-50.000	-1.211.480	-1.230.853,01	19.373,01
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1.161.480	-50.000	-1.211.480	-1.230.853,01	19.373,01
00058805 MAASEUTUTOIMI					
33000 Toimintatuotot	50		50	332,63	-282,63
34000 Toimintakulut	-78.590		-78.590	-67.330,21	-11.259,79
34999 Toimintakate	-78.540	0	-78.540	-66.997,58	-11.542,42
36999 Vuosikate	-78.540	0	-78.540	-66.997,58	-11.542,42
38499 Tilikauden tulos	-78.540	0	-78.540	-66.997,58	-11.542,42
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-78.540	0	-78.540	-66.997,58	-11.542,42
05880812 PERUSKOULUT					
33000 Toimintatuotot	86.780		86.780	140.299,64	-53.519,64
34000 Toimintakulut	-1.958.470		-1.958.470	-2.112.435,50	153.965,50
34999 Toimintakate	-1.871.690	0	-1.871.690	-1.972.135,86	100.445,86
36999 Vuosikate	-1.871.690	0	-1.871.690	-1.972.135,86	100.445,86
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-71.850		-71.850	-67.491,96	-4.358,04
38499 Tilikauden tulos	-1.943.540	0	-1.943.540	-2.039.627,82	96.087,82
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1.943.540	0	-1.943.540	-2.039.627,82	96.087,82
05880813 KESKIASTEEN KOULUTUS					
34000 Toimintakulut	-3.300		-3.300	-7.419,66	4.119,66
34999 Toimintakate	-3.300	0	-3.300	-7.419,66	4.119,66
36999 Vuosikate	-3.300	0	-3.300	-7.419,66	4.119,66
38499 Tilikauden tulos	-3.300	0	-3.300	-7.419,66	4.119,66
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-3.300	0	-3.300	-7.419,66	4.119,66
05880814 AIKUISKOULUTUS					
33000 Toimintatuotot				420,36	-420,36
34000 Toimintakulut	-28.740		-28.740	-21.800,09	-6.939,91
34999 Toimintakate	-28.740	0	-28.740	-21.379,73	-7.360,27
36999 Vuosikate	-28.740	0	-28.740	-21.379,73	-7.360,27
38499 Tilikauden tulos	-28.740	0	-28.740	-21.379,73	-7.360,27
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-28.740	0	-28.740	-21.379,73	-7.360,27
00588081 KOULUTOIMI					
33000 Toimintatuotot	86.780		86.780	140.720,00	-53.940,00
34000 Toimintakulut	-1.990.510		-1.990.510	-2.141.655,25	151.145,25
34999 Toimintakate	-1.903.730	0	-1.903.730	-2.000.935,25	97.205,25
36999 Vuosikate	-1.903.730	0	-1.903.730	-2.000.935,25	97.205,25
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-71.850		-71.850	-67.491,96	-4.358,04
38499 Tilikauden tulos	-1.975.580	0	-1.975.580	-2.068.427,21	92.847,21
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1.975.580	0	-1.975.580	-2.068.427,21	92.847,21
05880821 VARHAISKASVATUS					
33000 Toimintatuotot	52.000		52.000	56.727,95	-4.727,95

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama
34000 Toimintakulut	-605.870		-605.870	-529.912,51	-75.957,49
34999 Toimintakate	-553.870	0	-553.870	-473.184,56	-80.685,44
36999 Vuosikate	-553.870	0	-553.870	-473.184,56	-80.685,44
37000 Poistot ja arvonalentumiset				-218,76	218,76
38499 Tilikauden tulos	-553.870	0	-553.870	-473.403,32	-80.466,68
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-553.870	0	-553.870	-473.403,32	-80.466,68
00588082 VARHAISKASVATUS					
33000 Toimintatuotot	52.000		52.000	56.727,95	-4.727,95
34000 Toimintakulut	-605.870		-605.870	-529.912,51	-75.957,49
34999 Toimintakate	-553.870	0	-553.870	-473.184,56	-80.685,44
36999 Vuosikate	-553.870	0	-553.870	-473.184,56	-80.685,44
37000 Poistot ja arvonalentumiset				-218,76	218,76
38499 Tilikauden tulos	-553.870	0	-553.870	-473.403,32	-80.466,68
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-553.870	0	-553.870	-473.403,32	-80.466,68
05880851 KULTTUURIPALVELUT					
33000 Toimintatuotot	4.270		4.270	8.590,73	-4.320,73
34000 Toimintakulut	-48.160	-17.500	-65.660	-79.347,55	13.687,55
34999 Toimintakate	-43.890	-17.500	-61.390	-70.756,82	9.366,82
36999 Vuosikate	-43.890	-17.500	-61.390	-70.756,82	9.366,82
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-20		-20	-16,08	-3,92
38499 Tilikauden tulos	-43.910	-17.500	-61.410	-70.772,90	9.362,90
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-43.910	-17.500	-61.410	-70.772,90	9.362,90
05880852 KIRJASTOPALVELUT					
33000 Toimintatuotot	600		600	747,26	-147,26
34000 Toimintakulut	-138.820		-138.820	-128.421,05	-10.398,95
34999 Toimintakate	-138.220	0	-138.220	-127.673,79	-10.546,21
36999 Vuosikate	-138.220	0	-138.220	-127.673,79	-10.546,21
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.480		-3.480	-3.480,12	0,12
38499 Tilikauden tulos	-141.700	0	-141.700	-131.153,91	-10.546,09
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-141.700	0	-141.700	-131.153,91	-10.546,09
00588085 KULTTUURI-KIRJASTOTOIMI					
33000 Toimintatuotot	4.870		4.870	9.337,99	-4.467,99
34000 Toimintakulut	-186.980	-17.500	-204.480	-207.768,60	3.288,60
34999 Toimintakate	-182.110	-17.500	-199.610	-198.430,61	-1.179,39
36999 Vuosikate	-182.110	-17.500	-199.610	-198.430,61	-1.179,39
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.500		-3.500	-3.496,20	-3,80
38499 Tilikauden tulos	-185.610	-17.500	-203.110	-201.926,81	-1.183,19
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-185.610	-17.500	-203.110	-201.926,81	-1.183,19
05880871 LIIKUNTAPALVELUT					
33000 Toimintatuotot				3.470,29	-3.470,29
34000 Toimintakulut	-59.370		-59.370	-68.942,63	9.572,63
34999 Toimintakate	-59.370	0	-59.370	-65.472,34	6.102,34
36999 Vuosikate	-59.370	0	-59.370	-65.472,34	6.102,34
38499 Tilikauden tulos	-59.370	0	-59.370	-65.472,34	6.102,34
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-59.370	0	-59.370	-65.472,34	6.102,34

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama
05880872 NUORISOTYÖ					
33000 Toimintatuotot	13,500		13,500	15.661,31	-2.161,31
34000 Toimintakulut	-82,740		-82,740	-87.611,09	4.871,09
34999 Toimintakate	-69,240	0	-69,240	-71.949,78	2.709,78
36999 Vuosikate	-69,240	0	-69,240	-71.949,78	2.709,78
38499 Tilikauden tulos	-69,240	0	-69,240	-71.949,78	2.709,78
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-69,240	0	-69,240	-71.949,78	2.709,78
00588087 VAPAA-AIKATOIMI					
33000 Toimintatuotot	13,500		13,500	19.131,60	-5.631,60
34000 Toimintakulut	-142,110		-142,110	-156.553,72	14.443,72
34999 Toimintakate	-128,610	0	-128,610	-137.422,12	8.812,12
36999 Vuosikate	-128,610	0	-128,610	-137.422,12	8.812,12
38499 Tilikauden tulos	-128,610	0	-128,610	-137.422,12	8.812,12
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-128,610	0	-128,610	-137.422,12	8.812,12
05880881 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
33000 Toimintatuotot				241,94	-241,94
34000 Toimintakulut	-23,430		-23,430	-23.979,63	549,63
34999 Toimintakate	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
36999 Vuosikate	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
38499 Tilikauden tulos	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
00588088 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN					
33000 Toimintatuotot				241,94	-241,94
34000 Toimintakulut	-23,430		-23,430	-23.979,63	549,63
34999 Toimintakate	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
36999 Vuosikate	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
38499 Tilikauden tulos	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-23,430	0	-23,430	-23.737,69	307,69
00058808 SIVISTYS JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA					
33000 Toimintatuotot	157,150		157,150	226.159,48	-69.009,48
34000 Toimintakulut	-2.948,900	-17,500	-2.966,400	-3.059,869,71	93.469,71
34999 Toimintakate	-2.791,750	-17,500	-2.809,250	-2.833.710,23	24.460,23
36999 Vuosikate	-2.791,750	-17,500	-2.809,250	-2.833.710,23	24.460,23
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-75,350		-75,350	-71.206,92	-4.143,08
38499 Tilikauden tulos	-2.867,100	-17,500	-2.884,600	-2.904.917,15	20.317,15
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-2.867,100	-17,500	-2.884,600	-2.904.917,15	20.317,15
00588101 SOSIAALITYÖ					
34000 Toimintakulut	-5,840		-5,840	-9.132,39	3.292,39
34999 Toimintakate	-5,840	0	-5,840	-9.132,39	3.292,39
36999 Vuosikate	-5,840	0	-5,840	-9.132,39	3.292,39
38499 Tilikauden tulos	-5,840	0	-5,840	-9.132,39	3.292,39
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-5,840	0	-5,840	-9.132,39	3.292,39
00588105 TERVEYSTOIMI					
33000 Toimintatuotot				4.838,10	-4.838,10
34000 Toimintakulut	-7.198,140	-856,780	-8.054,920	-8.222.500,08	167.580,08

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama
34999 Toimintakate	-7.198.140	-856.780	-8.054.920	-8.217.661,98	162.741,98
36999 Vuosikate	-7.198.140	-856.780	-8.054.920	-8.217.661,98	162.741,98
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.630		-2.630	-2.191,44	-438,56
38499 Tilikauden tulos	-7.200.770	-856.780	-8.057.550	-8.219.853,42	162.303,42
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-7.200.770	-856.780	-8.057.550	-8.219.853,42	162.303,42
0058810 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI					
33000 Toimintatuotot				4.838,10	-4.838,10
34000 Toimintakulut	-7.203.980	-856.780	-8.060.760	-8.231.632,47	170.872,47
34999 Toimintakate	-7.203.980	-856.780	-8.060.760	-8.226.794,37	166.034,37
36999 Vuosikate	-7.203.980	-856.780	-8.060.760	-8.226.794,37	166.034,37
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.630		-2.630	-2.191,44	-438,56
38499 Tilikauden tulos	-7.206.610	-856.780	-8.063.390	-8.228.985,81	165.595,81
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-7.206.610	-856.780	-8.063.390	-8.228.985,81	165.595,81
00588141 TEKNINEN HALLINTO					
33000 Toimintatuotot	4.300		4.300	2.621,96	1.678,04
34000 Toimintakulut	-17.990		-17.990	-2.376,99	-15.613,01
34999 Toimintakate	-13.690	0	-13.690	244,97	-13.934,97
36999 Vuosikate	-13.690	0	-13.690	244,97	-13.934,97
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-1.750		-1.750	-1.750,00	-1.750,00
38499 Tilikauden tulos	-15.440	0	-15.440	244,97	-15.684,97
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-15.440	0	-15.440	244,97	-15.684,97
00588142 YLEISET TYÖT					
33000 Toimintatuotot	54.580		54.580	60.805,17	-6.225,17
34000 Toimintakulut	-295.330		-295.330	-250.109,59	-45.220,41
34999 Toimintakate	-240.750	0	-240.750	-189.304,42	-51.445,58
36999 Vuosikate	-240.750	0	-240.750	-189.304,42	-51.445,58
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-163.420		-163.420	-187.121,91	23.701,91
38499 Tilikauden tulos	-404.170	0	-404.170	-376.426,33	-27.743,67
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-404.170	0	-404.170	-376.426,33	-27.743,67
00588143 KIINTEISTÖT					
33000 Toimintatuotot	939.200		939.200	1.081.024,94	-141.824,94
33700 Valmistus omaan käyttöön	35.000		35.000	17.839,49	17.160,51
34000 Toimintakulut	-740.290		-740.290	-897.727,30	157.437,30
34999 Toimintakate	233.910	0	233.910	201.137,13	32.772,87
36999 Vuosikate	233.910	0	233.910	201.137,13	32.772,87
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-251.230		-251.230	-258.802,76	7.572,76
38499 Tilikauden tulos	-17.320	0	-17.320	-57.665,63	40.345,63
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-17.320	0	-17.320	-57.665,63	40.345,63
00588144 VESIHUOLTOLAITOKSET					
33000 Toimintatuotot	238.150		238.150	263.627,01	-25.477,01
34000 Toimintakulut	-270.240		-270.240	-305.017,17	34.777,17
34999 Toimintakate	-32.090	0	-32.090	-41.390,16	9.300,16
36999 Vuosikate	-32.090	0	-32.090	-41.390,16	9.300,16
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-121.300		-121.300	-113.691,00	-7.609,00
38499 Tilikauden tulos	-153.390	0	-153.390	-155.081,16	1.691,16
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-153.390	0	-153.390	-155.081,16	1.691,16

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen 01.01.2019 - 31.12.2019

	Budjetti 2019	Bu-muutos 2019	Budjetti + muutos	Toteutuma 2019 01-12	Poikkeama
00588146 TIE TOIMITUKSET					
34000 Toimintakulut	-30.750		-30.750	-30.583,39	-166,61
34999 Toimintakate	-30.750	0	-30.750	-30.583,39	-166,61
36999 Vuosikate	-30.750	0	-30.750	-30.583,39	-166,61
38499 Tilikauden tulos	-30.750	0	-30.750	-30.583,39	-166,61
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-30.750	0	-30.750	-30.583,39	-166,61
00588147 RAKENNUSVALVONTA					
33000 Toimintatuotot	12,000		12,000	31,049,05	-19,049,05
34000 Toimintakulut	-39,820		-39,820	-49,106,19	9,286,19
34999 Toimintakate	-27,820	0	-27,820	-18,057,14	-9,762,86
36999 Vuosikate	-27,820	0	-27,820	-18,057,14	-9,762,86
38499 Tilikauden tulos	-27,820	0	-27,820	-18,057,14	-9,762,86
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-27,820	0	-27,820	-18,057,14	-9,762,86
00588148 RUOKAPALVELUKESKUS					
33000 Toimintatuotot	453,210		453,210	441,650,59	11,559,41
34000 Toimintakulut	-457,850		-457,850	-462,652,57	4,802,57
34999 Toimintakate	-4,640	0	-4,640	-21,001,98	16,361,98
36999 Vuosikate	-4,640	0	-4,640	-21,001,98	16,361,98
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-5,850		-5,850	-5,917,80	67,80
38499 Tilikauden tulos	-10,490	0	-10,490	-26,919,78	16,429,78
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-10,490	0	-10,490	-26,919,78	16,429,78
00058814 TEKNISTEN JA YMP.PALVELUIDEN LTK					
33000 Toimintatuotot	1.701,440		1.701,440	1.880,778,72	-179,338,72
33700 Valmistus omaan käyttöön	35,000		35,000	17,839,49	17,160,51
34000 Toimintakulut	-1.852,270		-1.852,270	-1.997,573,20	145,303,20
34999 Toimintakate	-115,830	0	-115,830	-98,954,99	-16,875,01
36999 Vuosikate	-115,830	0	-115,830	-98,954,99	-16,875,01
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-543,550		-543,550	-565,533,47	21,983,47
38499 Tilikauden tulos	-659,380	0	-659,380	-664,488,46	5,108,46
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-659,380	0	-659,380	-664,488,46	5,108,46
0000588 PERTUNMAAN KUNTA 2018-					
33000 Toimintatuotot	1.930,240		1.930,240	2.188,588,32	-258,348,32
33700 Valmistus omaan käyttöön	35,000		35,000	17,839,49	17,160,51
34000 Toimintakulut	-13.283,320	-924,280	-14.207,600	-14.630,111,19	422,511,19
34999 Toimintakate	-11.318,080	-924,280	-12.242,360	-12.423,683,38	181,323,38
35000 Verotulot	6.100,000		6.100,000	5.893,871,30	206,128,70
35500 Valtionosuudet	5.774,960		5.774,960	5.956,186,00	-181,226,00
36000 Rahoitustuotot ja -kulut	17,700		17,700	63,092,17	-45,392,17
36999 Vuosikate	574,580	-924,280	-349,700	-510,533,91	160,833,91
37000 Poistot ja arvonalentumiset	-675,600		-675,600	-691,448,23	15,848,23
38499 Tilikauden tulos	-101,020	-924,280	-1.025,300	-1.201,982,14	176,682,14
39999 Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-101,020	-924,280	-1.025,300	-1.201,982,14	176,682,14

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kustannus- arvio	Budjetti 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama	Muutokset 2019
904101 MAA-ALUEET					
7100 INVESTOINNIT					
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8350 Inv/Käyttöomaisuuden m			14.259,62	-14.259,62	
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI			14.259,62	-14.259,62	
7120 INVESTOINTITULOT			14.259,62	-14.259,62	
7135 NETTOMENO	0	0	14.259,62	-14.259,62	0
908105 KISARANTA, kunnostuskorjauksia					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
5 7135 NETTOMENO	0	-20.000	0	-20.000,00	0
908110 YHTENÄISKOULUN KUNNOSTUS+KALUSTEHANKINNA					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-11.506,84	11.506,84	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-11.506,84	11.506,84	
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000	-11.506,84	-8.493,16	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	-11.506,84	-8.493,16	0
910006 KEINULAN-KUUTTILAN KUNN.KORJ.+KALUSTEET					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-3.364,18	3.364,18	
8170 Inv/palvelut oma raken			-1.533,67	1.533,67	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-3.963,30	3.963,30	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-8.861,15	8.861,15	

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kustannus- arvio	Budjetti 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama	Muutokset 2019
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000	-8.861,15	-6.138,85	
7135 NETTOMENO	0	-15.000	-8.861,15	-6.138,85	0
909104 UIMARANTOJEN JA VENEVALKAMIEN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-383,89	383,89	
8170 Inv/palvelut oma raken			-4.397,00	4.397,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-4.780,89	4.780,89	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8270 Inv/Rakennuttaminen			-9.246,03	9.246,03	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-9.246,03	9.246,03	
55 7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000	-14.026,92	4.026,92	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	-14.026,92	4.026,92	0
909108 KESKUSURH.KENTÄN VARASTON LAAJENNUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-10.705,51	10.705,51	
8170 Inv/palvelut oma raken			-7.389,80	7.389,80	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-11.366,12	11.366,12	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-29.461,43	29.461,43	
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000	-29.461,43	9.461,43	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	-29.461,43	9.461,43	0
909112 URHEILUPAIKKOJEN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kustannus- arvio	Budjetti 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama	Muutokset 2019
7135 NETTOMENO	0	-15.000	0	-15.000,00	0
910107 TERVEYSASEMA					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	0	-20.000,00	0
910110 RINNEHOVIN PERUSKORJAUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	0	-20.000,00	0
911009 KUNNANVIRASTO					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000		-30.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-30.000	0	-30.000,00	0
911104 ILTALA-PITKÄLÄ PERUSKORJAUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	0	-20.000,00	0
911106 KUNNAN KIINTEISTÖJEN KUNTOSELVITYS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000		-30.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-30.000	0	-30.000,00	0
911114 TIEVALAISTUKSEN SANEERAUS					
7100 INVESTOINNIT					

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kustannus- arvio	Budjetti 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama	Muutokset 2019
7110 INVESTOINTIMENOT		-50.000		-50.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8170 Inv/palvelut oma raken			-38.455,68	38.455,68	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-4.155,58	4.155,58	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-42.611,26	42.611,26	
7110 INVESTOINTIMENOT		-50.000	-42.611,26	-7.388,74	
7135 NETTOMENO	0	-50.000	-42.611,26	-7.388,74	0
911115 LEIKKIKENTTIEN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
57 7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
911120 MYLLYRINNE JA -AHO, KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-30.000		-30.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-30.000	0	-30.000,00	0
911125 PÄÄLLYSTETYÖT kk ja Kuortti					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-15.000	0	-15.000,00	0
911129 LAVIANKULMAN KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-3.647,92	3.647,92	
8170 Inv/palvelut oma raken			-4.134,97	4.134,97	

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kustannus- arvio	Budjetti 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama	Muutokset 2019
7111 OMA RAKENTAMINEN			-7.782,89	7.782,89	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8281 Inv/Muut menot/Oman kä			-1.867,75	1.867,75	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-1.867,75	1.867,75	
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000	-9.650,64	-349,36	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	-9.650,64	-349,36	0
911140 NUORISOTALON KUNNOSTUSKORJAUKSIA					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-10.000		-10.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-10.000	0	-10.000,00	0
911141 KIRKKOTIE-RIVITALON KUNNOSTUS					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	0	-20.000,00	0
911164 TORINRANNAN LAITURI					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-8.500		-8.500,00	
7135 NETTOMENO	0	-8.500	0	-8.500,00	0
911168 VELJESPIRTTI					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-2.478,78	2.478,78	
8170 Inv/palvelut oma raken			-332,51	332,51	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-3.946,22	3.946,22	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-6.757,51	6.757,51	

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kustannus- arvio	Budjetti 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama	Muutokset 2019
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-5.395,17	5.395,17	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-5.395,17	5.395,17	
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000	-12.152,68	-2.847,32	
7135 NETTOMENO	0	-15.000	-12.152,68	-2.847,32	0
911181 KEVYENLIIKENTEENVÄYLÄ Kyntäjäntielle ast					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-51,96	51,96	
8170 Inv/palvelut oma raken			-14.159,60	14.159,60	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-280,00	280,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-14.491,56	14.491,56	
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000	-14.491,56	-5.508,44	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	-14.491,56	-5.508,44	0
911144 VIEMÄRIVERKOSTO, vuotov. väh. pump+putk.					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-20.000		-20.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-20.000	0	-20.000,00	0
911175 VESILAITOS, kunnostustöitä					
7100 INVESTOINNIT					
7110 INVESTOINTIMENOT		-15.000		-15.000,00	
7135 NETTOMENO	0	-15.000	0	-15.000,00	0
00000588 PERTUNMAAN KUNTA 2018-					
7100 INVESTOINNIT					

Investointien toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2019 - 31.12.2019

	Kustannus- arvio	Budjetti 2019	Toteutuma 2019	Poikkeama	Muutokset 2019
7110 INVESTOINTIMENOT		-443.500		-443.500,00	
7111 OMA RAKENTAMINEN					
8160 Inv/Tarvikkeet oma rak			-20.632,24	20.632,24	
8170 Inv/palvelut oma raken			-70.403,23	70.403,23	
8180 Inv/Muut menot oma rak			-23.711,22	23.711,22	
7111 OMA RAKENTAMINEN			-114.746,69	114.746,69	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT					
8260 Inv/Käyttöomaisuuden o			-16.902,01	16.902,01	
8270 Inv/Rakennuttaminen			-9.246,03	9.246,03	
8281 Inv/Muut menot/Oman kä			-1.867,75	1.867,75	
7112 MUUT INVESTOINTIMENOT			-28.015,79	28.015,79	
7110 INVESTOINTIMENOT		-443.500	-142.762,48	-300.737,52	
7120 INVESTOINTITULOT					
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI					
8350 Inv/Käyttöomaisuuden m			14.259,62	-14.259,62	
7121 KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI			14.259,62	-14.259,62	
7120 INVESTOINTITULOT			14.259,62	-14.259,62	
7135 NETTOMENO	0	-443.500	-128.502,86	-314.997,14	0

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.4. RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muutokset	Ta + muutokset yhteensä	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	574 580	-924 280	-349 700	-510 533,91	160 833,91
Satunnaiset erät				12 263,42	53 940,38
Tulorahoituksen korjauserät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-443 500		-443 500	-142 762,48	142 762,48
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuotot				68 200,00	68 200,00
Toiminta ja investoinnit, netto	131 080	-924 280	-793 200	-572 832,97	-220 367,03
Rahoituksen kassavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				3 000,00	3 000,00
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-379 590		-379 590	-379 586,68	-3,32
Lyhytaikaisten lainojen muutos				800 000,00	800 000,00
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksianto verojen ja pääomien muutokset				-396,51	-396,51
Vaihto-omaisuuden muutos				257,16	257,16
Saamisten muutos				82 919,24	82 919,24
Korottomien velkojen muutos				236 866,61	236 866,61
Rahoituksen rahavirta	-379 590		-379 590	743 059,82	-1 122 649,82
Rahavarojen muutos	-248 510	-924 280	-1 172 790	170 226,85	-1 343 016,85
Rahavarojen muutos					
Rahavirrat 31.12.				1 185 256,20	
Rahavirrat 1.1.				1 015 029,35	
Rahavarojen muutos				170 226,85	

TULOSLASKELMA**01.01.2019 – 31.12.2019**

	Toteutuma 2019 01-12	Toteutuma 2018 01-12
Toimintatuotot		
Myyntituotot	798 010,19	926 402,08
Maksutuotot	38 932,52	67 008,26
Tuet ja avustukset	202 354,05	206 130,15
Muut toimintatuotot	729 762,72	713 981,17
Valmistus omaan käyttöön	17 839,49	36 298,33
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 318 261,27	-2 377 531,60
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-632 507,02	-627 328,11
Muut henkilösivukulut	-64 720,98	-56 373,87
Palvelujen ostot	-10 146 502,73	-9 659 442,45
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-675 626,49	-686 400,53
Avustukset	-280 859,14	-376 304,21
Muut toimintakulut	-92 104,72	-120 376,82
Toimintakate	-12 423 683,38	-11 953 937,60
Verotulot	5 893 871,30	5 495 042,21
Valtionosuudet	5 956 186,00	5 822 551,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	4 718,98	1 921,24
Muut rahoitustuotot	92 030,71	64 029,42
Korkokulut	-33 624,73	-33 298,28
Muut rahoituskulut	-32,79	-32 975,25
Vuosikate	-510 533,91	-636 667,26
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-691 448,23	-713 018,81
Tilikauden tulos	-1 201 982,14	-1 349 686,07
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 201 982,14	-1 349 686,07

RAHOITUSLASKELMA

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-510 533,91	-636 667,26
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	12 263,42	
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-142 762,48	-316 583,54
Rahoitusosuudet investointeihin		33 340,00
Pysyvien vastaavien hyöd.luov.tulot	68 200,00	9 843,68
Toiminnan ja investointien rahavirta	-572 832,97	-910 067,12
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys	3 000,00	38 438,41
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-379 586,68	-361 184,68
Lyhytaikaisten lainojen muutos	800 000,00	
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	319 646,50	412 420,58
Rahoituksen rahavirta	743 059,82	589 674,31
Rahavarojen muutos	170 226,85	-320 392,81
Rahavarat 31.12.	1 185 256,20	1 015 029,35
Rahavarat 1.1.	1 015 029,35	1 335 422,16

TASE

VASTAAVAA

	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	11 370 879,08	11 936 824,45
I Aineettomat hyödykkeet	65 187,96	99 199,32
Muut pitkävaikutteiset menot	65 187,96	99 199,32
II Aineelliset hyödykkeet	9 878 668,52	10 407 602,53
Maa- ja vesialueet	1 194 439,92	1 208 699,54
Rakennukset	6 425 608,42	6 672 964,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 159 832,23	2 395 083,72
Koneet ja kalusto	98 787,95	130 854,59
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat		
III Sijoitukset	1 427 022,60	1 430 022,60
Osakkeet ja osuudet	1 039 087,52	1 039 087,52
Muut lainasaamiset	220 659,98	223 659,98
Muut saamiset	167 275,10	167 275,10
B TOIMEKSIANT.ERITYISKAT.	2 938 124,31	3 021 877,47
Lahjoitusrahastojen varat	2 938 124,31	3 021 877,47
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 017 914,89	1 930 864,44
I Vaihto-omaisuus	10 583,43	10 840,59
II Saamiset	822 075,26	904 994,50
Pitkäaikaiset saamiset	508 826,30	497 136,70
Myyntisaamiset		
Lainasaamiset	508 826,30	497 136,70
Muut saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	313 248,96	407 857,80
Myyntisaamiset	114 198,80	133 597,79
Lainasaamiset	63 310,00	24 925,50
Muut saamiset	23 175,16	131 876,56
Siirtosaamiset	112 565,00	117 457,95
III Rahoitusarvopaperit	108 703,03	102 129,03
Osakkeet ja osuudet	108 703,03	102 129,03
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 076 553,17	912 900,32
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 326 918,28	16 889 566,36

VASTATTAVAA		2019	2018
A OMA PÄÄOMA		3 839 701,19	5 041 683,33
I Peruspääoma		5437102,73	5 437 102,73
IV Edellisen tilik:n yli-/alijäämä		-395419,4	954 266,67
V Tilikauden yli-/alijäämä		-1201982,14	-1 349 686,07
C PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset		66 203,80	
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		2 937 727,80	3 021 877,47
I lahjoitusrahastojen pääomat		2 935 820,05	3 021 877,47
Muut toimeksiantojen pääomat		1 907,75	0,00
E VIERAS PÄÄOMA		9 483 285,49	8 826 005,56
I Pitkäaikainen		6 318 314,83	6 692 387,21
Lainat rah. -ja vak.laitoksilta		6 071 686,28	6 451 272,96
Lainat muilta lainanantajilta			
Liittymismaksut ja muut velat		246 628,55	241 114,25
II Lyhytaikainen		3 164 970,66	2 133 618,35
Lainat rah. - ja vak.laitoksilta		1 179 586,68	379 586,68
Saadut ennakot		12 500,00	10 139,68
Ostovelat		856 658,87	507 220,97
Muut velat		56 289,14	162 727,98
Siirtovelat		1 059 935,97	1 073 943,04
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		16 326 918,28	16 889 566,36

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNITULOSLASKELMA

1 EUR

01.01.-31.12.2019

01.01.-31.12.2018

Toimintatuotot	10 762 017,78	10 770 786,81
Toimintakulut	-23 014 559,02	-22 484 681,99
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	5 999,56	3 157,78
TOIMINTAKATE	-12 246 541,68	-11 710 737,40
Verotulot	5 887 077,51	5 494 575,52
Valtionosuudet	6 142 449,46	6 001 112,43
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	6 649,72	3 673,14
Muut rahoitustuotot	98 726,83	75 724,96
Korkokulut	-54 606,37	-48 851,17
Muut rahoituskulut	-784,10	-1 177,88
Rahoitustuotot ja -kulut	49 986,08	29 369,05
VUOSIKATE	-167 028,63	-185 680,40
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-926 261,82	-951 365,78
Arvonalentumiset	0,00	-3 171,63
Poistot ja arvonalentumiset	-926 261,82	-954 537,41
Satunnaiset erät	-6 855,62	-72 195,54
TILIKAUDEN TULOS	-1 100 146,07	-1 212 413,35
Tilinpäätössiirrot	0,00	3 981,98
Tilikauden verot	-112,30	-23,72
Laskennalliset verot	-12 740,00	5 995,60
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	309,00	228,31
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 112 689,37	-1 202 231,18

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 EUR	01.01.-31.12.2019	01.01.-31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	-167 028,62	-185 680,40
Satunnaiset erät	-6 855,62	-72 208,65
Tilikauden verot	-112,30	
Tulorahoituksen korjauserät	-41 042,14	4 280,67
Toiminnan rahavirta	<u>-215 038,68</u>	<u>-253 608,38</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-970 418,49	-1 086 235,21
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	39 987,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	72 618,80	45 539,29
Investointien rahavirta	<u>-897 799,69</u>	<u>-1 000 708,92</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 112 838,37	-1 254 317,30
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 094,57	-527,55
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
	<u>-1 094,57</u>	<u>-527,55</u>
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	674 191,51	1 203 579,29
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-540 928,42	-631 726,76
Lyhytaikaisten lainojen muutos	709 286,09	-304 216,94
	<u>842 549,18</u>	<u>267 635,59</u>
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,00	-6 546,67
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-673,79	556,22
Vaihto-omaisuuden muutos	1 291,94	-2 525,46
Saamisten muutos	71 420,00	-503 801,31
Korottomien velkojen muutos	202 964,87	737 829,30
	<u>275 003,02</u>	<u>232 058,75</u>
Rahoituksen rahavirta	1 116 457,63	492 620,12
Rahavarojen muutos	3 619,26	-761 697,18
Rahavarat 31.12.	1 316 349,94	1 286 165,76
Rahavarat 1.1	1 312 730,67	2 047 952,94
Rahavarojen muutos	3 619,27	-761 787,18

Pertunmaa kuntakonserni

KONSERNITASE

1 EUR

31.12.2019

31.12.2018

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

93 177,60

82 212,48

Muut pitkävaikutteiset menot

65 404,30

99 199,32

Aineettomat hyödykkeet

158 581,90

181 411,80

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

1 334 498,33

1 348 823,77

Rakennukset

9 735 548,47

8 691 122,43

Kiinteät rakenteet ja laitteet

2 266 350,66

2 490 039,67

Koneet ja kalusto

404 321,31

369 461,02

Muut aineelliset hyödykkeet

4 835,43

3 895,00

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

225 099,58

1 018 410,34

Aineelliset hyödykkeet

13 970 653,78

13 921 702,23

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet

17 662,64

49 817,10

Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset

237 460,42

227 981,12

Muut lainasaamiset

6 127,79

7 143,29

Muut saamiset

172 668,91

170 558,86

Sijoitukset

433 919,76

455 500,37

PYSYVÄT VASTAAVAT

14 563 155,44

14 558 614,40

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

51 059,02

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

2 938 764,93

3 109 593,33

Muut toimeksiantojen varat

82,90

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

2 989 906,85

3 109 593,33

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

11 291,44

Keskeneräiset tuotteet

59 321,43

72 093,16

Valmiit tuotteet

188,34

Vaihto-omaisuus

70 801,21

72 093,16

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Lainasaamiset

508 826,30

510 008,43

Muut saamiset

0,00

Siirtosaamiset

12 876,04

Pitkäaikaiset saamiset

521 702,34

510 008,43

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

689 528,51

1 417 761,59

Lainasaamiset

63 310,00

Muut saamiset

29 621,99

Siirtosaamiset

545 360,98

Lyhytaikaiset saamiset

1 327 821,48

1 417 761,59

Saamiset

1 849 523,82

1 927 770,02

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet

108 703,03

146 084,16

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin

24 211,50

Rahoitusarvopaperit

132 914,53

146 084,16

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT

1 183 435,41

1 140 081,60

VASTAAVAA

3 236 674,97

3 286 028,94

20 789 737,26

20 954 236,67

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 437 102,73	5 437 102,73
Arvonkorotusrahasto	6 911,71	8 389,62
Muut omat rahastot	21 551,38	21 551,34
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-594 429,86	635 457,92
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 112 689,11	-1 202 231,19
OMA PÄÄOMA	3 758 446,85	4 900 270,42
VÄHEMMISTÖOSUDET	20 277,90	20 548,37
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	132 831,44	114 446,28
PAKOLLISET VARAUKSET	132 831,44	114 446,28
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	51 059,02	
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 936 708,71	3 114 786,41
Muut toimeksiantojen pääomat	6 658,41	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 994 426,14	3 114 786,41
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 282 402,40	8 488 248,01
Lainat julkisyhteisöiltä	4 338 768,90	
Ostovelat	1 072,87	
Liittymismaksut ja muut velat	249 276,79	294 950,81
Siirtovelat	5 822,50	
Laskennalliset verovelat	64 304,40	
Pitkäaikainen vieras pääoma	8 941 647,86	8 783 198,82
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	614 633,01	
Lainat julkisyhteisöiltä	1 112 920,00	989 573,39
Saadut ennakot	12 500,00	
Ostovelat	2 026 755,18	3 031 412,97
Liittymismaksut ja muut velat	63 890,17	
Siirtovelat	1 111 408,71	
Lyhytaikainen vieras pääoma	4 942 107,07	4 020 986,36
VIERAS PÄÄOMA	13 883 754,93	12 804 185,18
VASTATTAVAA	20 789 737,26	20 954 236,66

**TILINPÄÄTÖKSEN
LITETIEDOT**

8. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet

Liitetieto 1 Jaksotusperiaatteet (2016)

Esimerkki

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen vähennettyinä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuusto on 9.12.2013 päättänyt muuttaa poistosuunnitelmaa 1.1.2013 jälkeen hankittujen hyödykkeiden osalta vastaamaan nykyistä suunnitelman mukaisten poistojen suoritusta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutoiminnassa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintahintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Liitetieto 2 Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 3 Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 4 Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 5 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden oikaisut

- ei ilmoitettavaa

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

Konsernitilinpäätöksen laatiminen on toteutettu yhteistyössä Provincia Oy:n kanssa.

Konsernirakenne

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaksi tytäryhteisöä sekä viisi kuntayhtymää, joissa kunnalla on määräysvalta. Yhdistelemättä on jätetty kaksi osakkuusyhteisöä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminoinnit on tehty noudattaen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudella tilikauden tulokseen.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Konsernissa ei ole käyttöomaisuuden sisäisiä katteita. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmajoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden poistot ovat oikaistu vastaamaan kunnan poistosuunnitelman mukaisia poistoja.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Kirjanpitolautakunnan mukaisesti vapaaehtoisten ja verotusperusteisten varausten ja poistoeron muutokset on konsernituloslaskelmassa laskettu laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään ja vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on konsernitaseessa jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon vähemmistöosuuksien erottamisessa. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisen vieraana pääomana.

Osakkuusyhteisöt

Konserniin kuuluu kaksi osakkuusyhteisöä, joita ei vähäisen merkityksen vuoksi ole yhdistelty kuntakonserniin.

Konsernirakenteen muutokset tilikaudella

Konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia vuoden 2019 aikana.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailutietoja ei ole korjattu.

Pertunmaa kuntakonserni

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6	Pertunmaa kuntakonserni		Pertunmaa kunta	
	2019	2018	2019	2018
Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina *)				
Yleishallinto	113 590,81	274 273,30	63 977,60	210 272,26
Sosiaali- ja terveystalvet	8 723 328,52	8 491 590,96	4 834,00	17 315,57
Opetus- ja kulttuuripalvelut	248 024,12	229 432,83	225 394,48	208 655,21
Yhdyskuntapalvelut	321 400,01	402 021,99	328 147,50	402 021,99
Muut palvelut	1 355 674,32	1 373 467,73	1 146 705,90	1 075 256,63
Toimintatuotot	10 762 017,78	10 770 786,81	1 769 059,48	1 913 521,66

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liitetieto 7

Verotulot	2019		2018	
	2019	2018	2019	2018
Kunnan tulovero	4 212 458,76	3 875 916,57	4 212 458,76	3 875 916,57
Osuus yhteisöveron tuotosta	847 561,92	795 387,68	847 561,92	795 387,68
Kiinteistövero	827 056,83	823 737,96	833 850,62	823 737,96
Verotulot	5 887 077,51	5 495 042,21	5 893 871,30	5 495 042,21

Liitetieto 8

Valtionosuudet	2019		2018	
	2019	2018	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 509 634,00	4 525 735,00	4 509 634,00	4 525 735,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 709 312,00	1 664 928,00	1 709 312,00	1 664 928,00
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	6 218 946,00	6 190 663,00	6 218 946,00	6 190 663,00
Koulutuskuntayhtymien valtionosuus	186 263,46	178 561,43	0,00	0,00
Muu opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-262 760,00	-368 112,00	-262 760,00	-368 112,00
Valtionosuudet	6 142 449,46	6 001 112,43	5 956 186,00	5 822 551,00

Liitetieto 9

Palvelujen ostojen erittely	2019		2018	
	2019	2018	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	8 215 846,14	7 763 813,53		
Muiden palvelujen ostot	1 930 656,59	1 895 628,92		
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	10 146 502,73	9 659 442,45		

Liitetieto 10 Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä (KuntaL 19.2§)

- Ei ilmoitettavaa

Liitetieto 11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidut taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuusto on muuttanut poistosuunnitelmaa 1.1.2014 alkaen.

Pysyvien vastaavien hyödykeryhmittäiset poistomenetelmät ja perusteet ovat:

Poistosuunnitelma

Pysyvien vastaavien hyödykeryhmä	Poisto- menetelmä	Poisto- peruste	Yleisohjeen suositus
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5 v.	2 - 5 v.
Muut pitkävaikutteiset menot mm. laajakaista v. 2011 hanke	tasapoisto	10 v.	5 - 20 v.
Aineettomat hyödykkeet 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	2 v.	2 - 5 v.
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat 1.1.2001 jälkeen hankitut			
Asuinrakennukset	tasapoisto	50 v.	30 – 50 v.
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	50 v.	20 – 50 v.
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 v.	20 – 30 v.
Muut rakennukset	tasapoisto	20 v.	10 – 20 v.
Rakennukset ja rakennelmat 1.1.2013 jälkeen hankitut			
Asuinrakennukset	tasapoisto	30 v.	30 – 50 v.
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20 v.	20 – 50 v.
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	20 v.	20 – 30 v.
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30 v.	20 – 30 v.
Muut rakennukset	tasapoisto	10 v.	10 – 20 v.
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20 %	10 – 20 %
Johtoverkostot	menojäännöspoisto	15 %	15 – 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10 %	10 – 20 %

Kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2001 jälkeen hankitut

Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	10 %	10 – 20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	7 %	7 – 10 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	7 %	7 – 10 %
Vesihuoltol. kiinteät rakenteet ja lait.	menojäännöspoisto	15 %	15 – 25 %
Kadut ja tiet	menojäännöspoisto	15 %	15 – 20 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	20 %	20 – 25 %

Kiinteät rakenteet ja laitteet 1.1.2013 jälkeen hankitut

Maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20 %	10 – 20 %
Vedenjakeluverkosto	menojäännöspoisto	10 %	7 – 10 %
Viemäriverkosto	menojäännöspoisto	10 %	7 – 10 %
Vesihuoltol. kiinteät rakenteet ja lait.	menojäännöspoisto	25 %	15 – 25 %
Kadut ja tiet	menojäännöspoisto	20 %	15 – 20 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	25 %	20 – 25 %
Muut maa- ja vesirakenteet	menojäännöspoisto	20 %	10 – 20 %
Valokuituverkko	tasapoisto	5 v.	

Koneet ja kalusto

Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	40 %	30 – 40 %
------------------------	-------------------	------	-----------

Koneet ja kalusto 1.1.2001 jälkeen hankitut

Kuljetusvälineet	menojäännöspoisto	25 %	25 – 30 %
Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	20 %	30 – 40 %

Koneet ja kalusto 1.1.2013 jälkeen hankitut

Kuljetusvälineet	menojäännöspoisto	30 %	25 – 30 %
Muut koneet ja kalusto	menojäännöspoisto	40 %	30 – 40 %

Ennakkomaksut ja keskeneräiset työ

ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

ei poistoaikaa

Liitetieto 12 Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista;

Pakollisten varausten muutokset 1 000 €				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Potilasvahinkovakuutusmaksuvaraus 1.1.	114	153	0	0
Lisäykset tilikaudella	19			
Vähennykset tilikaudella	0	39		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvaraus 31.12.	133	114	0	0
Muut pakolliset varaukset 1.1.	0	1		
Lisäykset tilikaudella			66	
vähennykset tilikaudella	0	1		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	0	0	66	0
Pakolliset varaukset yhteensä 1.1.	114	154		
Lisäykset tilikaudella	19			
Vähennykset tilikaudella	0	40		
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	133	114	66	0

Liitetieto 13 Selvitys olennaisista muihin toimintatuottoihin sisältyvistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitoista ja olennaisista muihin toimintakuluihin sisältyvistä pysyvien hyödykkeiden luovutustappioista.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	53 940,38	29 912,79	53 940,38	29 912,79
Muut luovutusvoitot	162,97	126,30		
Luovutusvoitot yhteensä	54 103,35	30 104,81	53 940,38	29 912,79
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot				
Muut luovutustappiot	0	675,77		
Luovutustappiot yhteensä	0	675,77	0	0

Liitetieto 14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Satunnaiset tuotot				
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalv. ky				
Itä-Suomen päihdehuol. ky	0	5 074,98		
Koulutuskeskus Salpaus	0	116,12		
Pertunmetsä KOY	0	27 000,00		
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	0	32 191,10	0	0
Satunnaiset kulut				
Itä-Suomen päihdehuol. ky	0	61,98		
Koulutuskeskus Salpaus	6 180,01	153,70		
Pertunmetsä KOY	0	247 108,96		
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	6 180,01	247 324,64	0	0

Liitetieto 15 Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä, jos ne ovat olennaisia

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2019	2018
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	90 723,62	61 874,45
Peruspääoman korko kuntayhtymiltä		
Yhteensä	90 723,62	61 874,45

Liitetieto 16 Erittely poistoeron muutoksista

- ei ilmoitettavaa

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17 Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattoman menot ja pääoma-alennukset

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 18 Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

Vastaavien arvostuserät on sisällytetty ko. käyttöomaisuuden eriin.

Arvostuksia sisältyy koulutus konserni Salpaus-kuntayhtymän käyttöomaisuuseriin 6 849,82 €.

Liitetieto 19 Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 01.01.	0,00	99 199,32	0,00	99 199,32	1 208 699,54	6 672 964,68	2 395 083,72	130 854,59	0,00	0,00	10 407 602,53
Lisäykset tilikauden aikana						60 125,90	71 129,74	11 506,84			142 762,48
Rahoitusosuudet tilikaudella											
Vähennykset tilikauden aikana					-14 259,62						-14 259,62
Siirrot erien välillä											
Tilikauden poisto		-34 011,36		-34 011,36		-307 482,16	-306 381,23	-43 573,48			-657 436,87
Arvonlennukset ja niiden palautukset											
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	65 187,96	0,00	65 187,96	1 194 439,92	6 425 608,42	2 159 832,23	98 787,95	0,00	0,00	9 878 668,52
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	65 187,96	0,00	65 187,96	1 194 439,92	6 425 608,42	2 159 832,23	98 787,95	0,00	0,00	9 878 668,52

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset										
	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni-yhtiön	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk-laina saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kunta-yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	107 684,56	0	719 358,99	212 043,97	1 039 087,52	0,-	223 659,98	0,-	167 275,10	390 935,08
Lisäykset										
Vähennykset							- 3 000,00	0,-		- 3 000,00
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	107 684,56	0	719 358,99	212 043,97	1 039 087,52	0,-	220 659,98	0,-	167 275,10	387 935,08
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	107 684,56	0	719 358,99	212 043,97	1 039 087,52	0,-	220 659,98	0,-	167 275,10	387 935,08

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Liitetieto 20,21,22

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Kotipaikka	Konsernin omistus- osuus %	Kunnan omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Koy Pertunmetsä	Pertunmaa	100	100	47 282,08	853 792,03	-84,91
As Oy Mansikkamäki	Pertunmaa	62,7551	62,7551	79 069,14	1 688,79	-167,71
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon maakuntaliitto	Mikkeli	1,15088	1,15088	10 422,62	7 434,46	1 271,94
Etelä-Savon sos- ja terv.palv.	Mikkeli	2,15	2,15	560 159,20	3 516 615,42	-86 591,70
Itä-Suomen päihdeh.ky	Mäntyharju	0,37699	0,37699	5 779,22	181,83	-1 272,42
Koulutusyhtymä Salpaus	Lahti	0,32282	0,32282	229 965,28	59 040,82	9 183,46
Vaalijala ky	Pieksämäki	0,56776	0,56776	77 851,72	158 644,76	22 456,03
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
As Oy Pertunrinne	Pertunmaa	32,13	32,13	73 178,41	2 402,84	12,99
Koy Kuortin Säästöpankintori	Pertunmaa	36,4	36,4	161 687,15	609,57	16,45

Kuntayhtymien tiedot on laskettu omistusprosentin mukaan, tytäryhtiöiden tiedot eliminointien jälkeen.

Liitetieto 23 Saamisten erittely

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, ky:ltä joissa kunta jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

Saamisten erittely				
	2019		2018	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		5 168,95		6 541,34
<i>Yhteensä</i>	0	5 168,95	0	6 541,34
Saamiset ky:ltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		20 901,55		51 114,03
Siirtosaamiset		15 191,23		7 320,26
<i>Yhteensä</i>	0	36 092,78	0	58 434,29
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				438,82
<i>Yhteensä</i>	0	0	0	438,82
<i>Saamiset yhteensä</i>		41 261,73		65 414,45

Liitetieto 24 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtosaamiset	12 876,04			
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	12 876,04	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	377,69	0,43	375,72	0,43
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	15 571,77	32 483,03	15 117,18	12 856,06
Eu-tuet ja avustukset	4 422,67			
Ennakkomenot				
Muut tulojäämät	524 988,84	514 881,08	97 072,10	104 601,46
Tulojäämät yhteensä	545 360,97	547 364,54	112 565,00	117 457,95
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	545 360,97	547 364,54	112 565,00	117 457,95

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25 Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73
Lisäys / vähennys				
Peruspääoma 31.12.	5 473 102,73	5 473 102,73	5 437 102,73	5 437 102,73
Arvonkorotusrahasto 1.1.	8 389,62	9 929,74		
Lisäys / vähennys	- 1 477,91	- 1 540,12		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	6 911,72	8 389,62		
Muut omat rahastot 1.1.	21 551,34	21 551,34		
Lisäys / vähennys				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	21 551,34	21 551,34		
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1.	- 566 773,27	656 400,34	- 395 459,40	954 226,67
Lisäys / vähennys	- 27 656,59	- 20 942,42		
Edellisen tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	- 594 429,86	635 457,92	- 395 459,40	954 226,67
Tilikauden yli- / alijäämä	- 1 112 689,11	1 202 231,19	- 1 201 982,14	- 1 349 686,07
Oma pääoma 31.12.	3 758 446,86	4 900 270,42	3 839 701,19	5 041 683,33

Liitetieto 26 Erittely poistoerosta

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 27 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 553 504,56	4 933 000,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	4 553 504,56	4 933 000,00

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2025 tai sen jälkeen

Liitetieto 28 Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 29 Erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä, jos se on tarpeen tase-erien selventämiseksi

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut pakolliset varaukset	193,69	372,23		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	132 637,76	114 074,05		
Osuus Essoten alijäämästä			66 203,80	
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	132 831,45	114 446,28	66 203,80	0

Liitetieto 30 Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma				
	2019		2018	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		14 135,84		1 119,50
Muut velat				
Siirtovelat		104,40		
<i>Yhteensä</i>	0	14 240,24	0	1 119,50
Velat ky:lle, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		375 899,28		179 678,89
Muut velat				
Siirtovelat		660 550,00		694 260,38
<i>Yhteensä</i>	0	1 036 449,28		873 937,27
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		43,15		
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	0	0		0
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	0	1 050 732,67		875 058,77

Liitetieto 31 Sekkilimiitti

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 32 Tase-erän Muut velat erittely

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 33 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät, jolleivät ne ole epäolennaisia.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erä				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	48 575,61	63 420	43 276,44	51 639
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	371 426,48	897 906	317 026,54	311 990
Muut menojäämät	691 406,61	786 919	699 632,99	710 314
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 111 408,70	1 748 245	1 059 935,97	1 073 943

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetieto 34 Velat, joista vakuudeksi on annettu kiinnityksiä

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 35, 36, 37 Vakuudet

- ei ilmoitettavaa

Liitetieto 38 Vuokra- ja leasingsopimusten mukaisten vuokrien jäljellä oleva määrä

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut yhteensä	452 316	516 000	113 812	162 044
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	247 069	281 567	42 563	46 872
Myöhemmin erääntyvät	205 247	234 433	71 249	115 172

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Liitetieto 40 Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			0	0
Jäljellä oleva pääoma			0	0
Kunnan antamat muut vastuusitoumukset				
Alkuperäinen pääoma	730 817	680 000	730 000	680 000
Jäljellä oleva pääoma	104 300	83 000	104 300	83 000
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
			2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			10 312 765	9 927 823
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			6 785	6 378

Liitetieto 41 Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taloudelliset vastuut				
	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	10 633	21 266	10 633	21 266
Muut vastuut	71 012	27 043		
Sopimusvastuut yhteensä	81 645	48 309	10 633	21 266
Arvonlisäveron palautusvastuu 1)	322 084	335 113	244 579	307 588
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu 2)	2 009 324	2 005 350	2 005 350	2 005 350
<p>1) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120§). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.</p> <p>2) Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuksien palautusvastuut, STVOL 4:30 §, L opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 7:30 § (vastuu voimassa 15 vuotta). Vastuut päättyvät vuosina 2023 – 2024.</p>				

Aravalain ja korkotukilain nojalla tuettuja vuokra-asuntoja (ARA-vuokra-asunnot) koskevat arava-rajoituslain (1190/1993) mukaiset käyttö- ja luovutusrajoitukset;

588-410-4-131 (Laviankulma), rajoitukset voimassa 27.4.2026 saakka,
588-410-11-333(Myllyaho), rajoitukset voimassa 26.2.2025 saakka.

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus 1 on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntyy 30.9.2024				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	28 875,00	32 250,00	0	0
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-774,00	-795,50	0	0
Kynnyksellinen koronvaihtosopimus				
Pohjola Pankki Oyj kynnyksellinen koronvaihtosopimus tehty kuntayhtymän lainasalkun korkoriskin suojaamiseksi				
Koronvaihtosopimuksen laskennallinen pääoma	25 825,60	28 825,60	0	0
Koronvaihtosopimuksen markkina-arvo 31.12	-4 764,13	-4 313,27	0	0

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Liitetieto 42 Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain tai muuta kunnan määrittelemää ryhmittelyä käyttäen

Henkilöstön lukumäärä 31.12.				
	2019		2018	
	koko	/osa	koko	/osa
Yleishallinto	9	0	8	1
Sosiaali- ja terveystoimi(Essote)	0	0	1	0
Sivistys- ja hyvinvointitoimi	36	12	31	15
Yhdyskuntapalvelu	8	1	7	1
Muut palvelut	7	0	8	0
Liiketoiminta	1	0	1	0
<i>Yhteensä</i>	61	13	56	17

Liitetieto 43 Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Henkilöstökulut		
	2019	2018
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 015 489,27	3 061 233,58
Henkilöstökulut yhteensä	3 015 489,27	3 061 233,58

Liitetieto 44 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Keskusta	1 739,50	1 759,50
Perussuomalaiset	725,25	600,00
Kokoomus	886,50	976,50
Sitoutumattomat	972,00	1 243,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	4 323,25	4 579,50

Liitetieto 45 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2019	2018
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	4 926,35	7 503,81
Tilintarkastajan lausunnot		2 200,00
Tarkastuslautakunnan kokoukset		2 163,60
Muut palkkiot	82,00	
<i>Yhteensä</i>	5 008,35	11 897,41

**VESIHUOLTOLAITOKSEN
TASEYKSIKÖN
TILINPÄÄTÖS**

PERTUNMAAN VESIHUOLTOLAITOKSEN TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS

Pertunmaan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Tase	31.12.2019	31.12.2018
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	13 664,51	13 664,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 323 471,02	1 436 433,14
Koneet ja kalusto	2 915,75	3 644,63
Aineelliset hyödykkeet	1 340 051,28	1 453 742,28
Sijoitukset		
Muut saamiset	47 872,80	47 872,80
Sijoitukset		
Pysyvät vastaavat	1 387 924,08	1 501 615,08
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tervikkeet	9 962,86	9 962,86
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	24 414,25	17 959,81
Muut saamiset		
Saamiset	24 414,25	17 959,81
Vaihtuvat vastaavat	34 377,11	27 922,67
Vastaavaa yhteensä	1 422 301,19	1 529 537,75
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma		
Sisäinen pääomasijoitus	2 767 487,07	2 767 487,07
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 694 355,60	-1 543 966,98
Tilikauden yli-/alijäämä	-154 891,29	-150 388,62
Oma pääoma	918 240,18	1 073 131,47
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Laina kunnalta	129 302,63	118 709,81
Liittymismaksut	290 314,22	284 799,92
Lyhytaikainen		
Ostovelat	47 543,88	16 399,53
Siirtovelat	16 565,34	10 330,52
Muut velat	20 334,94	26 166,50
Vieras pääoma	504 061,01	456 406,28
Vastattavaa yhteensä	1 422 301,19	1 529 537,75

Pertunmaan kunnan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2019	
Liikevaihto		
Ulkoinen	226 017,17	
Sisäinen	<u>37 609,84</u>	263 627,01
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Ulkoinen	-62 156,30	
Palvelujen ostot		
Ulkoinen	-115 505,14	
Sisäinen	<u>-27 133,10</u>	-204 794,54
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-78 871,51	
Henkilöstösivukulut		
Eläkkeet	-15 181,63	
Muut henkilöstösivuk.	<u>-2 782,28</u>	-96 835,42
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot		-113 691,00
Liiketoiminnan muut kulut		
Ulkoinen		
Sisäinen		<u>-3 197,34</u>
		-154 891,29

Tuloslaskelma	1.1.-31.12.2018	
Liikevaihto		
Ulkoinen	228 077,47	
Sisäinen	<u>38 876,33</u>	266 953,80
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Ulkoinen	-62 731,69	
Palvelujen ostot		
Ulkoinen	-109 985,98	
Sisäinen	<u>-28 263,53</u>	-200 981,20
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-72 177,01	
Henkilöstösivukulut		
Eläkkeet	-14 161,13	
Muut henkilöstö	<u>-2 055,87</u>	-88 394,01
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunitelman mukaiset poistot		-125 064,12
Liiketoiminnan muut kulut		
Ulkoinen		-166,41
Sisäinen		<u>-2 736,68</u>
		-150 388,62

Pertunmaan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Rahoituslaskelma	31.12.2019	31.12.2018
Toiminnan rahavirta		
Liikelyli/alijäämä	-154 891,29	-150 388,62
Poistot ja arvonalentumiset	113 691,00	125 064,12
Rahoitustuotot ja kulut		
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-41 200,29</u>	<u>-25 324,50</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutust.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-41 200,29	-25 324,50
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys kunnalle		
Antolainasaamisten lisäys muille		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta		
Antolainasaamisten vähennys muilta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta	10 592,82	23 173,47
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	5 514,30	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta	<u>16 107,12</u>	<u>23 173,47</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos kunnalta		
Saamisten muutos muilta	-6 454,44	-5 364,85
Korottomien velkojen muutos kunnalta		
Korottomien velkojen muutos muilta	<u>31 547,61</u>	<u>7 515,88</u>
Rahoituksen rahavirta	41 200,29	25 324,50
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00

Pertunmaan kunnan vesihuoltolaitoksen taseyksikkö

Talousarvion toteutumisvertailu

	TA 2019	Toteutuma	Poikkeama
Liikevaihto			
Ulkoinen	205 000	226 017,17	-21 017,17
Sisäinen	33 150	37 609,84	-4 459,84
Liikevaihto	238 150	263 627,01	-25 477,01
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Osoto tilikauden aikana	-58 080	-62 156,30	4 076,30
Ulkoinen	-58 080	-62 156,30	4 076,30
Palvelujen ostot	-131 550	-142 638,24	11 088,24
Ulkoinen	-116 450	-115 505,14	-944,86
Sisäinen	-15 100	-27 133,10	12 033,10
Materiaalit ja palvelut	-189 630	-204 794,54	15 164,54
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-65 200	-78 871,51	13 671,51
Henkilöstösivukulut			
Eläkkeet	-12 200	-15 181,63	2 981,63
Muut henkilöstösivukulut	-1 210	-2 782,28	1 572,28
Henkilöstökulut	-78 610	-96 835,42	18 225,42
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman muk. poistot	-121 300	-113 691,00	-7 609,00
Poistot ja arvonalentumiset			
Liiketoiminnan muut kulut			
Ulkoinen	0	0,00	0,00
Sisäinen	-2 000	-3 197,34	1 197,34
Liiketoiminnan muut kulut	-2 000	-3 197,34	1 197,34
Liikeyli/alijäämä	-153 390	-154 891,29	1 501,29
Investoinnit	TA 2019	Toteutuma	Poikkeama
911144 Viemäriverkosto, vuotov.väh.	-20 000	0	-20 000
911175 Vesilaitos, kunnostustöitä	-15 000	0	-15 000
Investointimenot yhteensä	-35 000	0	-35 000

VESIHUOLTOLAITOS

Vesihuoltolaitoksen toimintakate on alijäämäinen n. 41 390 €. Tilikauden alijäämä on n. 159 957 € negatiivinen johtuen käyttöomaisuuden poistoista. Suunnitelman mukaiset poistot tilikaudella olivat n. 113 691 €. Vesihuoltolaitoksen toimintakatetta tulee parantaa vesihuoltotaksoja korottamalla tasaisesti vähitellen niin, että päästään positiiviseen toimintakatteeseen.

Riskienhallinta / vesihuoltolaitos

Pertunmaan kunta on vakuuttanut vesihuoltolaitoksen kiinteistöt sekä koneet ja laitteet. Sähkökatkosten varalle on asennettu Kuortin vedenkäsittelylaitokselle kiinteä aggregaatti varavoimaksi. Pertunmaan kunnan vesihuolto toimii myös pitkäaikaisten sähkökatkosten aikana. Vesihuoltolaitokselle on laadittu erityistilannesuunnitelma opinnäytetyönä toukokuussa 2015. Lisäksi häiriötilanteiden varalle on laadittu varautumissuunnitelma yhdessä Etelä-Savon pelastuslaitoksen ja muiden kuntien kanssa.

Kunnan vesi- ja viemärlaitos toimii kirkonkylän ja Kuortin asemakaava-alueilla. Kuortin vedenottamo toimii kunnan päävedenottamona. Kirkonkylän vedenottamo on varalla poikkeustilanteita varten.

Puhtaan veden arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 1.5. 2018 alkaen 2,54 €/m³ ja jäteveden arvonlisäverollinen kulutusmaksu oli 3,26 €/m³. Lisäksi veden perusmaksu oli 100,00 €/vuosi.

Siirtoviemäri Kuortti - Heinola valmistui syksyllä 2009 ja Pertunmaan kunnan kaikki jätevedet menevät siirtoviemäriä myöten Heinolan kaupungin puhdistamolle. Pertunmaan kunta ostaa vettä Heinolan kaupungilta n. 30 m³/vrk ja vesi tulee Kuortin vedenkäsittelylaitokselle. Heinola laskuttaa Pertunmaalta tulevasta jätevedestä 78 % voimassa olevasta maksusta (v. 19=1,55 €/m³ alv 0). Veden käyttömaksu on sama kuin Heinolan kaupungilla (v. -19=1,11 € alv 0).

Pertunmaan kunta myy puhdasta vettä Lihavanpään vesiosuuskunnalle ja vesiosuuskunnan jätevedet tulevat kunnan verkkoon. Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen liitettiin Riita-ahon, Koukkuniemen sekä Lehtisen linjan 20 kiinteistöä.

LUETTELOT JA SELVITYKSET

Pertunmaan kunta

Käytetyt kirjanpitokirjat

Päiväkirja atk-tulosteena
Pääkirja atk-tulosteena
Oskoreskontra atk-tulosteena
Myyntireskontra atk-tulosteena
Käyttöomaisuuskirjanpito atk tulosteena
Palkkakirjanpito atk-tulosteena
Konsernikirjanpito kokonaisuudessaan atk-tulosteina sekä sähköisenä versiona kunnan palvelimella

Käytetyt tositelajit

10	Kassatositteet
20	Ostolaskut
21	Sähköiset ostolaskut
25	Ostolaskut/vesihuoltolaitos
29	Ostolaskut Vigmanin testamentti
30	Ostolaskujen maksatus
40	Yleislaskutus
50	Vesilaskutus
70	Myyntireskontran suoritus
80	Palkat
95	Käyttöomaisuuskirjanpito

Pertunmaan kunta

Käytetyt alv-koodit

Palautusjärjestelmä	200	alv 0 %
	210	alv 10 %
	214	alv 14 %
	224	alv 24 %
	255	alv 5 %, laskennallinen
	253	alv 5 %, laskennallinen, palkkaohjelmat
Vähennysjärjestelmä	100	alv 0 %
	110	alv 10 %
	114	alv 14 %
	124	alv 24 %
Myynti	300	alv 0%
	310	alv 10 %
	314	alv 14 %
	324	alv 24 %
	534	alv 24 %, palkat, oman käytön alv
Vähennysrajoitteiset	400	alv 0 %
	410	alv 10 %
	414	alv 14 %
	424	alv 24 %
		vähennysrajoitteiset käytössä vain ohjelmateknisistä syistä

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Pertunmaan kunta

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

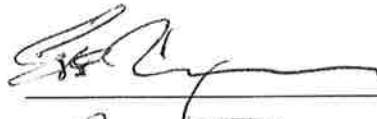
Pertunmaalla 11. toukokuuta 2020

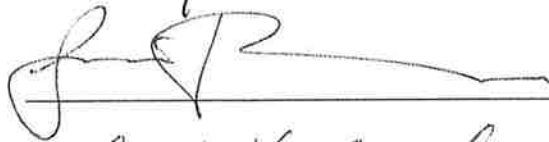

Jukka Rikala

Kirsi Vehvelä

Jukka Rikala

Pertunmaan kunta

Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään
kertomuksen

Pertunmaalla 25.5.2020

BDO Auditor Oy
Tilintarkastusyhteisö
Lilya Koskela
Lilya Koskela
JHT, HT